

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 195 (5183) 25 oktyabr 2016-cı il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Xorvatiya və Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq və dostluq əlaqələri mövcuddur

İlham Əliyev: "Xorvatiya bizim üçün uzun illərdir əməkdaşlıq etdiyimiz dost ölkələrdən biridir"

6

Azərbaycan ilə Türkiye arasında əlaqələrin inkişaf perspektivləri müzakirə edilib

9

"Ötən 25 ildə Azərbaycanda effektli, inkişafçı mühit yaradılıb"

10

"Nardaran işi"nda şahidlər mahkəməyə macburı gətiriləcək

25 oktyabr 2016-cı il

Xorvatiya və Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq və dostluq əlaqələri mövcuddur

İlham Əliyev: "Xorvatiya bizim üçün uzun illərdir əməkdaşlıq etdiyimiz dost ölkələrdən biridir"

Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gələn Xorvatiya Respublikasının Prezidenti xanım Kolinda Qrabar-Kitaroviçin oktyabrın 24-də rəsmi qarşılıqlı mərasimi olub. Xorvatiyanın və Azərbaycanın dövlət himnləri səsləndi. Prezident İlham Əliyev və Prezident Kolinda Qrabar-Kitaroviç fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi. Xorvatiya Prezidenti Azərbaycan əsgərlərini salamladı. Azərbaycanın dövlət və hökumət nümayəndələri Prezident Kolinda Qrabar-Kitaroviçə, Xorvatiya nümayəndə heyətinin üzvləri Prezident İlham Əliyevə təqdim edildi. Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədaları altında prezidentlərin qarşısından keçdi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Xorvatiya Prezidenti xanım Kolinda Qrabar-Kitaroviç rəsmi foto çəkildilər.

Oktyabrın 24-də rəsmi qarşılıqlı mərasimindən sonra Azərbaycan

baycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Xorvatiya Respublikasının Prezidenti xanım Kolinda Qrabar-Kitaroviç ilə təkbətək görüşü olub. AZERTAC xəbər verir ki, görüşdə Xorvatiya Prezidentinin Azərbaycana səfərinin əhəmiyyəti vurğulandı. Dövlətimizin başçısı bu ilin əvvəlində Londonda keçirilən "Suriyaya və regiona dəstək" konfransı çərçivəsində Prezident Kolinda Qrabar-Kitaroviç ilə görüşünü və Xorvatiyaya səfərlərini xatırlatdı, ölkələrimiz arasında bütün sahələrdə əlaqələrin yüksək səviyyə-

də olduğunu dedi.

Azərbaycana səfər etməkdən məmənluğunu bildirən Xorvatiya Prezidenti səfər çərçivəsində keçirilecek biznes forumun önemini vurğuladı. Prezident Kolinda Qrabar-Kitaroviç Xorvatiya şirkətlərinin Azərbaycanda fəaliyyət göstərməkdə maraqlı oldularını qeyd etdi.

Söhbət zamanı ikitərəfli əlaqələrin müxtəlif sahələrdə genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanların olduğu bildirildi. Münasibətlərimizin bundan sonra da inkişaf etdiriləcəyinə əminlik ifadə olundu. Görüş-

də ikitərəfli və qarşılıqlı maraqlı doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Oktyabrın 24-də təkbətək görüş başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Xorvatiya Respublikasının Prezidenti xanım Kolinda Qrabar-Kitaroviç ilə geniş tərkibdə görüşü olub. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev:

-Xanım Prezident.

Əziz qonaqlar.

Azərbaycana xoş gəlmisiniz.

Sizi ölkəmizdə görməyə şadiq. Xorvatiya Prezidentinin ölkəmizə

səfəri böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bizim bir qədər əvvəl ikitərəfli, regional və təhlükəsizliklə bağlı məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparmaq imkanımız oldu. Gördüyüümüz kimi, mövqelərimiz üst-üstə düşür. Biz ikitərəfli əməkdaşlığı inkişaf etdirmək istəyirik. İndi bunun üçün yaxşı imkan var. Bizim müxtəlif sahələrdə yaxın siyasi əlaqələrimiz var. Xanım Prezidentin səfəri bunu bir daha nümayiş etdirir. Sabah biznes dairələrinin çox maraqlı toplantısı keçiriləcək. Biz ticaret mübadiləsinin səviyyəsini və investisiyaları necə artırıb iləcəyimizə və digər imkanlara nəzər salmalıyıq.

Ölkətə ki, enerji sahəsində əməkdaşlıq olduqca böyük əhəmiyyət kəsb edir. Biz cədvəl üzrə icra edilməkdə olan "Cənub" Qaz Dehliyində tərəfdaşıq. Bizim çox geniş gündeliyimiz var. Ölkətə ki, Xorvatiyanın mühüm rol oynadığı Avropa İttifaqı-Azərbaycan əməkdaşlığı var ve biz bu istiqamətdə və bütün digər sahələrdə daha çox irəliləyiş görmək istəyirik.

Düşünürəm ki, ölkələrimiz bir səra sahələrdə çox yaxın tərəfdaşlıq əlaqələri qurublar. Biz xüsusilə ticarət, iqtisadi inkişaf, şirkətlər arasında əlaqə sahələrində daha nələr edə biləcəyimizə nəzər salmalıyıq. Çünkü qeyd etdiyim kimi, siyasi əlaqələr çox yaxşıdır və Sizin səfərinizdən sonra daha da yaxşı olacaq. Mən əminəm ki, səfər çox uğurlu keçəcək və dostluq əlaqələrimizin inkişafında daha bir mühüm addım olacaq. Xanım Prezident, bir daha xoş gəlmisiniz.

Xorvatiya Prezidenti xanım Kolinda Qrabar-Kitaroviç:

-Təşəkkür edirəm, cənab Prezident. Bu səhər burada olmaqdan çox məmənunuq. Çox səmimi qarşılanmaya görə təşəkkür edirəm.

Bizim artıq öten gece Bakıda və Azərbaycanın digər yerlərində yaşanan Xorvatiya icmasının üzvləri ilə görüşmək imkanımız oldu. Mən şadam ki, milli futbol komandanızın baş məşqçisi Prosinecki ilə yanaşı, xüsusi iş iqtisadi sektor, əczəciyi, həmçinin nəqliyyat, mühəndislik və digər sahələrdə çalışıyan bir çox başqa insanlar var.

Sizin 2013-cü ilde Zaqrebe səfərinizdən və bu il Suriya ilə bağlı Londonda keçirilən konfrans çərçivəsində görüşümüzdən sonra bu gün əlaqələrimizi daha da inkişaf etdirməklə bağlı müzakirələr aparmaq üçün yaxşı imkan var.

Cənab Prezident, qeyd etdiyiniz kimi, bizim aramızda açıq qalan məsələlər yoxdur. Siyasi əlaqələrimiz çox yaxşıdır. Lakin bu əlaqələri inkişaf etdirmək üçün daha çox imkanlar var. Xüsusilə iqtisadiyyat, mübadilə, investisiya və ticarət sahələrində əməkdaşlığını, həmçinin xalqlar arasında, mədəniyyət, təhsil, müdafiə və təhlükəsizlik sahələrində əlaqələri və bizim hamımıza təsir edən regional və qlobal təhlükəsizliklə bağlı hərəkəfli əməkdaşlığı, əlaqələndirməni və məsləhətləşmələri dərinləşdirmək və genişləndirmək üçün çoxlu imkanlar var.

Ardı səh. 3

Xorvatiya və Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq və dostluq əlaqələri mövcuddur

İlham Əliyev: “Xorvatiya bizim üçün uzun illərdir əməkdaşlıq etdiyimiz dost ölkələrdən biridir”

Əvvəli Səh. 2

İki ölkə arasında strateji tərəfdaşlıq və dostluqla bağlı Zagreb Beyannaməsinin imzalanmasından sonra, düşünürəm ki, hökumətlərarası komissiyanın görüşüb hərtərefli əməkdaşlığı, daha çox irəliləyişə nail olmağın təfərruatları ilə bağlı müzakirələr aparması baxımından atılmalıdır olan konkret addımlar var.

***

Görüşdə iqtisadi, yüksək texnologiyalar, ticarət dövriyyəsinin genişləndirilməsi, gəmiçiyarılma, nəqliyyat, enerji, kənd təsərrüfatı, ərzaq sənayesi, turizm, əczaçılıq sahələrində əməkdaşlıq imkanları ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Dövlətimizin başçısı Ermənistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqişəsi baredə Xorvatiya Prezidentine məlumat verdi. Prezident Kolinda Krabac-Kitaroviç Xorvatiyanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyüն və suverenliyini dəstəklədiyi ni bir daha ifadə etdi.

Söhbət zamanı Azərbaycan-Xorvatiya əlaqələrinin Azərbaycan-Avropa İttifaqı əməkdaşlığı çərçivəsində önemi qeyd olundu.

Oktjabrin 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Xorvatiya Respublikasının Prezidenti xanım Kolinda Krabac-Kitaroviç mətbuataya bəyanat-

larla çıxış ediblər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev:

- Xanım Prezident.
- Hörmətli qonaqlar.
- Xanımlar və cənablar.

Xanım Prezident, bir daha Sizi ölkəmizdə salamlamaq istərdim. Çok şadam ki, dəvətimi qəbul edib Azərbaycana rəsmi səfərə gəlmisiniz. İlk əvvəlində Londonda keçirilən konfrans zamanı bizim ikitərefli məsələləri müzakire etmək imkanımız oldu. Bu gün biz qarşılıqlı maraq kəsb edən mühüm ikitərefli, regional, təhlükəsizlik, əməkdaşlıq, ticarətə bağlı məsələlər barədə geniş müzakirələr apardıq. Düşünürəm ki, bizim aramızda əməkdaşlığı inkişaf etdirməkən bağlı çox yüksək səviyyədə qarşılıqlı anlaşma mövcuddur.

Əməkdaşlığımız üçün möhkəm hüquqi baza var. Üç il bundan əvvəl mənim Xorvatiyaya rəsmi səfərim zamanı biz strateji tərəfdaşlıq və dostluq baredə Bəyannamə imzaladıq. Bu, əsas sənəddir və bu sənədin adı onun ne dərəcədə əhəmiyyətli olduğunu göstərir. Beləliklə, biz strateji tərəfdaş və dostlarıq. Xorvatiya bizim üçün uzun illərdir əməkdaşlıq etdiyimiz dən dərhal biridir. Strateji tərəfdaşlıq və dostluq baredə Bəyannamə əməkdaşlığımızın bütün sahələrini əhatə edir. Bizim çox yaxşı siyasi əlaqələrimiz var. Xanım

Prezidentin bugünkü səfəri bizim beynəlxalq təşkilatlar, BMT, ATƏT, Avropa Şurası çərçivəsində feal əməkdaşlıq etdiyimizi göstərir.

Bu gün biz xanım Prezidentlə Avropa İttifaqı-Azərbaycan tərəfdaşlığını geniş müzakirə etdik. Mən Avropa İttifaqı ile Azərbaycan arasındaki yaxınlaşmanı dəstəklədiyinə görə Xorvatiyaya minnədarlığı bildirirəm. Hazırda biz Avropa İttifaqı-Azərbaycan əməkdaşlığının gələcək formatı üzərində işleyirik. Biz artıq Avropa İttifaqının üzvü olan doqquz ölkə ilə strateji tərəfdaşlıq bəyannamələri imzalamaşıq. Düşünürəm ki, bu, Avropa İttifaqı-Azərbaycan razılığının üçün yaxşı potensial əsasdır.

Biz iqtisadi əməkdaşlığımızla bağlı məsələləri geniş müzakirə etdik. Əlbettə ki, sabah biznes forumda bu, daha geniş müzakirə olunacaq. Lakin biz əsas sahəleri, prioritətləri müəyyən etdik. Düşünürəm ki, bunlar ticarət və nəqliyyat sahələridir. Ticarət dövriyyəsinin səviyyəsini artırmağı istəyir. Nəqliyyat sahəsində əlaqələri inkişaf etdirmək üçün yaxşı imkanlar var. Bu, təkçə Xorvatiyadan gəmilərin satın alınmasında deyil, - baxmayaraq ki, biz bundan çox razıyıq, çox gözəl gəmilərdir, bize Xəzər dənizində yük daşınmalarını artırmağa imkan verir, - həmçinin

Azərbaycandan keçən, şirkətlərə və ölkələrə vaxta qənaət etməye şərait yaradacaq Şərq və Qərb arasındaki dəhliz - yeni İpek yolu nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq baxımından biznes daireləri üçün də yeni imkanlar açacaq.

Biz, həmçinin regional təhlükəsizliklə bağlı məsələləri müzakirə etdik. Mən xanım Prezidentə Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı Ermənistan ilə Azərbaycan arasındaki danışışların hazırlanması üzərində təsəssüf ki, münəqişə həll olunmur, cünki Ermənistan sülh istəmir. Onlar status-kvonu dəyişməz olaraq saxlamaq isteyirlər. Onlar ATƏT-in Minsk qrupu həmsədr ölkələrinin - ABŞ, Rusiya və Fransa prezidentlərinin status-kvonun qəbul edilməz olması ilə bağlı bir neçə dəfə açıq şəkildə etdikləri bəyanatlara qulaq asmaq istəmir. Bu, status-kvonu dəyişməz olaraq saxlamaq isteyən və tekce BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə, beynəlxalq davranış normalarına deyil, həm də dünənin üç aparıcı ölkəsinin liderlərinin bəyanatlarına mehəl qoymayan Ermənistan rəhbərliyinə birbaşa mesajdır. Status-kvo qəbul edilməzdür və dünya ictiyəti Ermənistanı beynəlxalq hüquqa əməl etməyə və onlara məxsus olmayan, bize məxsus olan əraziləri heç bir şərt irəli sürülmədən azad etməyə məcbur etmek üçün ciddi tədbirlər görməlidir. Münaqişənin həlli Azərbaycanın bütün dünya tərəfindən tanılmış ərazi bütövlüyüne əsaslanmalıdır. Dünyada heç bir ölkə, o cümlədən Ermənistan Dağılıq Qarabağın oyuncaq rejimini tanımir. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü her hansı digər ölkənin ərazi bütövlüyü ilə eyni əhəmiyyətə malikdir.

Xorvatiya və Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq və dostluq əlaqələri mövcuddur

İlham Əliyev: "Xorvatiya bizim üçün uzun illərdir əməkdaşlıq etdiyimiz dost ölkələrdən biridir"

Əvvəli Səh. 3

Bu gün biz, həmçinin enerji sahəsində əməkdaşlığı dair çox ümidi verici olan məsələləri müzakirə etdik. Biz artıq tərəfdaşlıq. Xorvatiya bu ilin fevralında Bakıda keçirilən "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının ikinci toplantısında iştirak edib və Avropana qaz nəqli ilə bağlı layihə üzrə ölkələrimiz arasında Anlaşma Memorandumu var. "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsi global enerji təhlükəsizliyi layihəsidir. Azərbaycan bu layihədə lider ölkə olaraq çox mühüm rol oynayır. Yeri gəlmışkən, bu rol Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında enerji sahəsində strateji tərəfdaşlıq memorandumda qiymətləndirilir və qeyd olunur.

Bizim iqtisadiyyatın digər sektorlarının, kənd təsərrüfatının, turizmin, həmçinin xalqlar arasında əlaqələrin inkişafı ilə bağlı çoxlu planlarımız var. Düşünürəm ki, xalqlar arasında əlaqələrin və Xorvatiyanın Azərbaycanda təbliğinin yaxşı nümunəsi böyük işlər görən Robert Prosinečkinin mükəmməl fealiyyətidir. Bu qədər uzun illər gözləyəndən sonra biz indi komandamızla fəxr edirik. Çünkü onun rəhbərliyi altında komandamız hazırda qrupda ikinci yerdir. Üç oyundan sonra onların hesabında 7 xal - 2 qəlebə ve 1 heç-heçə var. Bu, mühüm nailiyyətdir. Əlbətə, onun burada etdikləri təkcə futbol fanatları tərəfindən deyil, həm də xalqımız tərəfindən yüksək qiymətləndirilir və təbii ki, hamı onun Xorvatiyadan olduğunu bilir. O, sizin ölkənin yaxşı səfəridir və mən fürsətdən istifadə edərək ona uğurlu işinə görə təşəkkür etmək istədim. Bu da bizim əməkdaşlığımızın yaxşı nümunəsidir və xanım Prezidentin səfəri söz-süz ki, bunun üçün yeni imkanlar açır. Xanım Prezident, bir daha Azərbaycana xoş gəlmisiniz.

Xorvatiya Prezidenti Kolinda Grabar-Kitarović:

- Cox sağ olun, cənab Prezident.

Xanımlar və cənablar, sabahınız xeyir.

İlk növbədə, icazənizlə, Prezident Əliyevə bizi Azərbaycanda belə səmimi qarşılılığı üçün təşəkkürümüz ifadə edirəm. Bu gün və sabah Bakıda olmaq məndə böyük məmnunluq hissi doğurur.

Əvvəla, futbol üzrə yığma komandanızın əldə etdiyi nailiyetləre görə Sizi təbrik etmək istəyirəm. Bu, xüsusilə milli qürur hissi və ölkənizdə birləşdiriciliğin çox vacibdir. Gəlin, idmanın və xüsusilə futbolun əhəmiyyətinə lazımlıca qiymət verək. Cənab Prosinečki həqiqətən de bizim Azərbaycanda ən böyük təmsilcimizdən biridir. Eyni zamanda, ötən gecə Bakıda və Azərbaycanın digər bölgələrində çalışılan Xorvatiya icmasının nüma-

yəndələri ilə də görüşmək füरsetim oldu. Onların iki ölkə arasında əməkdaşlıq, dostluq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin genişlənməsinə və dərinləşməsinə böyük ruh yüksəkliyi ilə yanaşmasını müşahidə etmək də mənim üçün çox sevindiricidir.

Cənab Prezident, 2013-cü ildə Xorvatiyaya səfərinizdən, həmçinin Suriya ilə bağlı London konfransı çərçivəsində görüşümzdən sonra və xüsusən də ölkəmizə həmin səfəriniz zamanı dəstluq və tərəfdaşlıq üzrə imzaladığımız razılaşmaya əsasən, düşünürəm ki, münasibətlərimizin inkişaf etməsi üçün qoyulmuş möhkəm təməl üzərində bizi qarşida hələ çox işlər gözləyir. Siyasi münasibətlərimiz çox yaxşıdır. Aramızda açıq qalan məsələlər yoxdur. Lakin hesab edirəm ki, əlavə əməkdaşlıq üçün bir çox sahələr mövcuddur. Cənab Prezident, zənimcə, bu səfərdən, bu gün Sizinlə və digər hökumət rəsmiləri ilə aparılan danişqılardan sonra biz ölkələrimiz, xalqlarımız və iş adamları arasında spesifik və konkret əməkdaşlığın əsasını qoya bilərik.

Ortaq marağımızda olan bir çox məsələlər, o cümlədən regional və global təhlükəsizlik məsələləri var. Əlbətə ki, Avropa İttifaqı, NATO, BMT və digər təşkilatlar kontekstində birgə əməkdaşlığımıza dair məsələlər də mövcuddur. Bizim Dağlıq Qarabağ münaqışası ilə bağlı mövqeyimiz çox aydınlaşdır. Biz Azərbaycanın ərazi bütövülünü dəstəkləyirik və hesab edirik ki, bu münaqışa sülh və siyasi yolla həll olunmadır. Biz Minsk qrupu prosesini tamamıla dəstəkləyirik. Həmçinin Avropa

İttifaqı ilə münasibətlərinizə gəlin, Strateji Tərəfdaşlıq Razılaşmasının imzalanması və heyata keçirilməsi üçün Xorvatiyanın simasında Sizə hər zaman dəstək olacaq dostunuz var. Düşünürəm ki, təhlükəsizliklə bağlı yeni çağırışların artlığı və eyni zamanda, iqtisadi, enerji və digər sahələrdə, o cümlədən mədəniyyət, mədəni irs, milətlər və dinlər arasında anlaşma üzrə əməkdaşlıq fürsətlərinin üzə çıxlığı bir vaxtda və bu mənada qlobal təhlükəsizlik üçün perspektivləri münasib səviyyədə saxlamaq məqsədilə həmin razılaşmanın əhəmiyyəti dəhərətən artacaq.

Sabah keçiriləcək biznes forumla bağlı çoxlu gözləntilərim var və onun başlamasını səbirsizlikle gözləyirəm. Həmin forum bu səfərdə məni müşayiət edən bir neçə Xorvatiya şirkəti üçün Sizin şirkətlərlə danişqılardan aparmaq və şəxsən mənim üçün əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi potensialının müzakirəsi baxımından əla füरset olacaq.

Əlbətə ki, enerji sektoru çox böyük əhəmiyyət kəsb edir. Xorvatiya bir və ya bir neçə enerji mənbəyindən asılılığı son qoymaq istəyir. Bu, həm neftə, həm də təbii qaza şəhər olunur. Biz TANAP, TAP və digər enerji layihələrinin tamamlanmasını və ion-Adriyatik kəmərinin bu şəbəkəyə qoşulmasını səbirsizliklə gözləyirik. Bununla da mənim şəxsi təşəbbüsüm olan üç dənizin birləşməsi, - yəni, nəqliyyat, enerji və rəqəmsallaşdırma infrastruktur və digər imkanlar vəsiyyətə Adriatik, Baltik və Qara dənizlərin birləşdirilməsi təşəbbüsü-

nün reallaşmasını gözleyirik ki, bizim biznesler iqtisadiyyatımızın reaqbatlılığını öz töhfəsinə verə biləsinlər. Enerji daşınması nöqtəyinə nəzərindən və eyni zamanda, məhsullarınızın Qərbi Avropaya çatdırılması üçün Xorvatiyadan və xüsusilə ölkəmizin limanlarından istifadə edilməsi baxımından Xorvatiya və Azərbaycan arasında yaxşı əməkdaşlıq perspektivlərini görünəm. Şimali Atlantika marşrutları ilə müqayisədə bu marşrut əlbətə ki, nəqletmə vaxtını azaldacaq. Enerji və nəqliyyat sahələrindən savayı, infrastrukturun yaradılması sahəsində əməkdaşlıq üçün bir çox imkanlar var.

Fiziki infrastrukturun yaradılmasına gəlincə, bizim Azərbaycanda iş görmək marağında olan çoxlu inşaat şirkətimiz var. Həmçinin qatarlardan tutmuş gəmiqayırmaya dək nəqliyyat vəsiti və istehsal edən şirkətlərimiz də var. Müxtələf təyinatlar üzrə sıfariş verə müştərilərin ehtiyaclarına görə layihələrinin uyğunlaşdırılan, gəmiqayırmayan keyfiyyəti və səmərəliliyi baxımından qlobal bazarda ən səriştəli şirkətlərən bəri olan "Uyanık" ilə sizin iş təcrübəniz var. Lakin əlbətə ki, təkcə böyük bərələr və yükdaşyan gəmilər deyil, başqa gəmilər də var. Xəzər dənizində sərhəd mühabizəsini, sülhü və təhlükəsizliyi təmin etmək üçün önemli olan səyyar gəmilərin hazırlanması imkanları da var.

Bundan başqa, bizim mülki inşaat, kənd təsərrüfatı, erzaq emalı müəssisələrimiz var. Xorvatiya şirkətlərinin əksəriyyəti "Halal" sertifikasi katına malikdir. Bu da, həmçinin turizmle bağlıdır. Biz bütün dünyada Sizə "Cox sağ olun!" deyirəm. Biz çıxış yollarını tapmaq və sülh proseslərinə dəstək olmaq üçün birləşdə çalışmağa davam edəcəyik. 1990-ci illərdə müharibə və işğaldan əziyyət çəkən bir ölkə kimi, biz yenidən integrasiya və sülh təcrübəmizi Sizinlə paylaşmağa hazırlıq. Cənab Prezident, mən Sizə, ailələzə, Azərbaycan xalqına sülh, fi-ravaniş və uğurlar arzu edirəm. Bizi səmimi qarşılığıınız üçün Sizə bir daha "Cox sağ olun!" deyirəm.

dan, o cümlədən Azərbaycandan turistlərə öz qapılarını açan inklüziv bir ölkə kimi turizmi inkişaf etdiririk. Ümidvaram ki, Azərbaycandan Xorvatiyaya səfər edən turistlərin sayında artım müşahidə edəcəyik. Buna Xorvatiyanın Avropa İttifaqı ilə tətbiq etdiyi viza rejimi də öz töhfəsinə vermişdir.

Ümid edirik ki, biz sabah sizin şirkətlərlə kommunikasiya, informasiya texnologiyaları, innovasiyalar, əczaçılıq, tibb, humanitar, mənaların təmizlənməsi sahələri üzrə spesifik və konkret müzakirələr aparacaq. Düşünürəm ki, bu səfərdən sonra həmin sahələrde biz konkret əməkdaşlıq layihələrinə başlaya bilərik. Ümidvarlıq ki, hər iki ölkənin biznes dairələri birgə iş görüşəklər və bu istiqamətdə fealiyyətlərinə davam etdirəcəklər.

Cənab Prezident, bizi səmimi qarşılığıınız üçün Sizə bir daha təşəkkürümüz bildirirəm. Həmçinin Mərkəzi və Cənubi Asiya regionunun sabitləşməsində oynadığınız rola görə Sizə təşəkkürümüz ifadə edirəm. Əfqanıstanda və dönyanın münaqışelərdən əziyyət çəkən digər ölkələrində oynadığınız rola görə Sizə "Cox sağ olun!" deyirəm. Biz çıxış yollarını tapmaq və sülh proseslərinə dəstək olmaq üçün birləşdə çalışmağa davam edəcəyik. 1990-ci illərdə müharibə və işğaldan əziyyət çəkən bir ölkə kimi, biz yenidən integrasiya və sülh təcrübəmizi Sizinlə paylaşmağa hazırlıq. Cənab Prezident, mən Sizə, ailələzə, Azərbaycan xalqına sülh, fi-ravaniş və uğurlar arzu edirəm. Bizi səmimi qarşılığıınız üçün Sizə bir daha "Cox sağ olun!" deyirəm.

Prezident İlham Əliyev ATƏT-in Minsk grupunun həmsədrlərini qəbul edib

Azərbaycan Respublikası
nın Prezidenti İlham Əli-
yev oktyabrın 23-də
ATƏT-in Minsk gruppunun həmsədr-

ləri Ceyms Uorlikı, ığor Popovu, Pyer Andryönü və ATƏT-in hazırlığı sədrinin xüsusi nümayəndəsi Anji Kapsiki qəbul edib. Görüsde Er-

mənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Rəsmi xronika

Macaristanın Baş naziri Viktor Orban Azerbaycan prezidenti İlham Əliyeva təbrik məktubu ünvanlayıb. Məktubda deyilir: "Hümayatlı şəhər Prezident..."

Hörmətli cənab Prezident,
İcazə verin, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Müstəqilliyi Günü münasibətli Sizə təbriklərimi çatdırırm. Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra iyirmi beş il ərzində Sizin ölkə əhəmiyyətli sosial və iqtisadi dəyişikliklərlə üzləşib. Azərbaycan bu dəyişikliklər nəticəsində əldə etdiyi nailiyyətləri ilə haqlı olaraq Cənubi Qafqaz regionunda aparıcı ölkə kimi təninin. Mən məmənuniyyetlə bildirirəm ki, bizim ikitərəflı münasibətlərimiz təkçə dostluq xüsusiyyətləri ilə xarakterizə olunmur, həmçinin strateji səviyyədə inkişaf edib. Hörmətli cənab Prezident, icazə verin, Sizə ali dövləti fealiyyətinizdə yeni-yeni uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıram.

Serbiya Prezidenti Tomislav Nikoliç Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu ünvanlayıb. Təbrikdə deyilir: Hörmətli cənab Prezident, Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyyinin bərpasının 25-ci ildönümü münasibətlə Sizə Serbiya Respublikası vətəndaşları adından və şəxsən öz adımdan səmimi tebriklerimi, ölkənizin çiçəklənməsi namine ən xoş arzularımı catdırmadan böyük sərəf duvuram.

Cənab Prezident, ötən 25 il ərzində ölkənin yenidən qurulması və iqtisadi potensialının möhkəmlənməsi, həmçinin Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq səviyyədə nüfuzunun artması istiqamətində verdiyiniz olduqca böyük töhfə sayəsində çox əhəmiyyətli nəticələr eldə edilib.

Böyük məmənluq hissi ilə qeyd etmək istərdim ki, Azərbaycan Respublikası ilə Serbiya Respublikası arasındaki münasibətlər yüksək səviyyədədir və daim inkişaf edir. Xalqlarımız arasındaki qarşılıqlı anlaşma, hörmət və həqiqi dostluq əlaqələri ölkələrimizin strateji münasibətlərinin və əməkdaşlığının gələcək inkişafı üçün möhkəm zəmin yaradır. Əminəm ki, Belqraddakı növbəti görüş iki ölkə arasındaki qarşılıqlı anlaşmanın bütün sahələrində mövcud olan əlaqələrin və əməkdaşlığın gələcək inkişafına güclü təkan verəcək.

Həmçinin fürsətdən istifadə edərək dost Azərbaycan xalqına və şəxsən Sizə, cənab Prezident, Serbiya Respublikasının ərazi bütövlüyü və suverenliyi naminə göstərdiyiniz prinsipial dəstəyə və Serbiyanın cənub vilayəti - Kosovo və Metoxiyanın birtərəfli qaydada elan etdiyi müstəqilliyin tanınmaması ilə bağlı göstərmış olduğunuz ardıcıl mövqeyə görə təşəkkürümü bildirmək istərdim. Zati-aliləri, möhkəm cansağlığı və xoşbəxtlik, işlərinizdə uğur diləklərimlə birlikdə, Sizə bir daha dərin ehtiramımı catdırıram.

Xorvatiya Prezidenti Milli Məclisdə olub

Oktobre 24-də Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədov ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Xorvatiya Respublikasının Prezidenti xanım Kolinda Qrabar-Kitroviçin başçılıq etdiyi nümayəndə heyeti ilə görüşüb. AZƏRTAC xəber verir ki, görüşdə Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov Azərbaycan-Xorvatiya əlaqələrindən danışır. Qeyd edib ki, Xorvatiya Azərbaycanın müstəqilliyini taniyan ilk ölkələrdən biridir. Bu il ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 20 il tamam olur. Hazırda ölkələrimiz arasında əlaqələr strateji tərəfdəşlıq seviyyesindədir. Münasibətlərin bu seviyyəyə çatmasında dövlət başçılarının qarşılıqlı rəsmi səfərlərinin böyük rolu var. Milli Məclisin sədri Xorvatiya Prezidentinin ölkəmizə ilk səfərinin əlaqələrin inkişafına təkan verəcəyinə əminliyini ifadə edib. Oqtay Əsədov indiyədək ölkələrimiz arasında 20 sənədin imzalandığını, 13 sənədin isə imzalanma ərəfəsində olduğunu deyib. Azərbaycanın Xorvatiya ilə hərtərəfli əlaqələrin inkişafına böyük önəm verdiyini söyləyən parlamentin sədri ölkələrimiz arasında iqtisadi əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinin önəmini vurğulayıb. O, əlaqələrin inkişafında parlamentlərin rolunu vurğulayaraq dostluq qruplarının fəaliyyəti ni xüsusi qeyd edib. Görüşdə qonaqlara Ermenistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqisəsi barədə də məlumat verilib.

Xorvatiya Prezidenti kimi ölkəmizə ilk dəfə səfər etdiyini deyən xanım Kolinda Qrabar-Kitaroviç ölkələrimiz arasında bir çox oxşarlıqların olduğunu söyləyib. Siyasi əlaqələrimizin yaxşı seviyyədə olduğunu söyləyən Xorvatiya Prezidenti iqtisadi əməkdaşlığın da inkişaf etdirilməsinin vacibliyini vurğulayıb. Dövlət başçısı, həmçinin mədəniyyət, təhsil, elm sahələrində əməkdaşlığın inkişafı üçün yaxşı imkanları mövcud olduğunu bildirib. Xanım Kolinda Qrabar-Kitaroviç Xorvatiyanın Ermənistən-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolunu ilə, BMT-nin qətnamələri əsasında həll edilməsinin tərəfdarı olduğunu vurğulayıb. Görüş qarşılıqlı maraq doğuran məsələlərin müzakirəsi ilə davam etdirilib.

• Əsas sahifə • Redaktor haqqında • Elaçlı

AZ RU EN

iQTİBASLAR

**Azərbaycan Prezidenti
İlham Əliyev dövlət
quruculuğunun əsas
istiqamətləri haqqında**

Umummilli Lider haqqında

Dövlətçilik haqqında

Müstəqillik haqqında

Ermənistan-Azərbaycan Dağılıq
münasibəsi haqqında

Ermənistan-Türkiyə yaxınlaşması
haqqında

Gəcənpərvən və məcməi kökünlər
problemli haqqında

Bərronuz və separatizm haqqında

Karidə siyaset haqqında

ABŞ-ıa münasibətlər haqqında

Rusiya ilə münasibətlər
haqqında

Türkiyə ilə münasibətlər
haqqında

Ukrayna ilə münasibətlər
haqqında

Gürcüstani ilə münasibətlər
haqqında

Almaniya ilə münasibətlər
haqqında

"Azad cəmiyyət, hüquqi dövlət, qanunun alliliyi, güclü iqtisadiyyat, güclü ordu, cəvik xarici siyaset və Azərbaycanın maraqlarının tam şəkildə görünüşü və möhkəməndəsi - bu, bizim qarşımızda duran əsas global istiqamətlərdir. Hər bir istiqamət üzrə bizim baxışlarımız var, biliirki, nə istəyirik, karaya gedirik və taxminən biliirki, bunun nəticəsi nə olacaq"

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Hörməti oxucular!

«İQTİBASLAR» kitabının elektron versiyası qarşınızdadır. O, size president İlham Əliyevin dövlət quruculuğuna dair əsas məsələlər haqqında né dündüyündən başlıca məlumat alda etmək imkanı verir. Burada Cənubi Qafqazın aparıcı olmasına bintrı saxşının demokratik proseslər, xanı siyaset, müsələjələr, təhlükəsizlik problemləri, terrorçuluğa mübarizə, iqtisadiyyat, dönya ictimatlaşdırma integrasiyası, regional işləylər və s. haqqında en vacib sitatları yer alır. Bu informasiya məhsulü hem yerli, hem de əcnəbi diplomatlar, politoloqlar, dovere və ictməi xadimlər, analitiklər, alimlər, genc müxəssislər və digərlər üçün Azərbaycan prezidentinin baxışları və prinzipielerini toplandırdıq faydalı mənətibdir.

Bu, ən əməkli demək olar ki, Azərbaycan Cənubi Qafqazın lideri dövlətinə

“İlham Əliyevdən “İqtibaslar” kitabı elektron versiyada təqdim olunub

“İlham Əliyevdən “İqtibaslar”: Azərbaycan Prezidenti dövlət quruculuğunun əsas istiqamətləri haqqında” kitabı oxuculara elektron versiyada da (<http://azleadersays.com/az/>) təqdim olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, üç dildə - Azərbaycan, rus, ingilis dillerində oxuculara təqdim olunan kitab Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dövlət quruculuğuna dair əsas məsələlər haqqında nə düşündüyü barədə məlumat eldə etmək imkanı yaradır. Burada Cənubi Qafqazın lider ölkəsinin birinci şəxsinin demokratik proseslər, xərici siyaset, münaqişələr, təhlükəsizlik problemləri, terrorçuluqla mübarizə, iqtisadiyyat, dünya ictimaiyyətinə inteqrasiya, regional layihələr və s. haqqında ən vacib sitatları yer alır. Redaktoru Fuad Axundov olan bu informasiya məhsulu həm yerli, həm də əcnəbi diplomatlar, politoloqlar, dövlət xadimləri və ictimai xadimlər, analitiklər, alımlər, gənc mütəxəssislər və digərləri üçün Azərbaycan Prezidentinin baxışları və prinsiplerinin toplandığı faydalı

Analitiklər üçün ən yaxşı mənbə dövlətin birinci şəxsinin mövqeyi, onun səsləndirdiyi arqumentlər, plan ve perspektivlərdir. Beleliklə, yaşadığımız həyat özü “İlham Əliyev-dən “İqtibaslar”: Azərbaycan Prezidenti dövlət quruculuğunuñ əsas istiqamətləri haqqında” kitabının yaranma zərurətini üzə çıxardı.

illi Meclisinin
e olan Xorvat-
a Qrabar-Kita-
ORTAC xəber
aycan-Xorva-
aycanın müs-
arasında diplo-
da ölkələrimiz
Münasibətlərin
əsmi səfərləri-
tentin ölkəmi-
minliyini ifadə
sənədin imza-
u deyib. Azər-
xardı.

Kitabda Prezident İlham Əliyevin ən va-
cib bəyanatları və xüsusi diqqət cəlb edən
sitatları şərhsız dərc edilib. Burada dünya-
nın maraqları kontekstində Azərbaycanı na-
rahat edən bütün problemlərə bağlı dövləti-
mizin başçısının fikirləri əksini tapıb. Oxucu
Azərbaycan Prezidentinin xarici siyaset və
iqtisadiyyat prioritətləri, geosiyasi və geoq-
atisadi layihələr, münaqışelərin həlli prinsip-
ləri, demokratiya və insan hüquqları məsələlə-
rinə baxışı, dünya birliyinə integrasiya, sa-
bitlikdən inkişafə keçid programı və bir çox
diger məsələlərlə tanış olmaq imkanı qaza-
nır.

Bu toplu Azərbaycanı dünyada gedən global proseslər kontekstində tədqiq etmək istəyənlər üçün qiymətli mənbədir. Burada ölkənin regional əhəmiyyətini, inkişaf temp-lərini, iqtisadi və sosial inkişafını araşdırmaq niyyətində olan xarici diplomatlar, politoloqlar, alimlər, tələbələr üçün çox qiymətli və əhatəli materiallar eksini tapıb. Tədris vəsaiti funksiyalarına malik olan bu kitabda Prezident İlham Əliyevin çıxışları tematik bloklarla verilib ki, bu da məlumat axtaşısını, araşdırmanı və müqayisəli təhlili asanlaşdırır, bu və ya digər mövzunun inkişafını ardıcıl şəkildə izləməyə imkan verir. Azərbaycanın inkişafının vacib mərhələlərini əhatə edən bu kitab suveren ölkəmizin tarixşunaslılığını davərdi töhfədir.

25 oktyabr 2016-ci il

Azərbaycan ilə Türkiyə arasında əlaqələrin inkişaf perspektivləri müzakirə edilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı ilə Prezidentin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov Türkiyədə səfərdədir. Prezidentin köməkçisi Əli Həsənov oktyabrin 24-də Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu ilə görüşüb.

Görüşde Azərbaycan ilə Türkiye arasında bir sıra məsələlər, o cümlədən qardaş ölkələrimizdə ictimai-siyasi sabitliyin qorunması sahəsində əməkdaşlığın gücləndirilməsi, Azərbaycanın və Türkiyənin diaspor təşkilatlarının birgə mütəşəkkil fəaliyyətinin qurulması, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər müzakirə olunub.

Söhbət zamanı Azərbaycan-Türkiyə strateji müttəfiqliyinin yeni müstəviyə qaldırılması, əlaqələrin inkişaf perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb. Türkiye Nazirlər Kabinetinin Mətbuat və İnforsasiya Baş İdaresinin baş direktoru Mehmet Akarca ilə görüşdə Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin daha da inkişaf etdirilməsində kütüvli inforsasiya vəsitələrinin rolunun artırılmasına, hər iki ölkənin mətbuat orqanları arasında inforsasiya mübadiləsinin genişləndirilməsi, bəzi KİV-lərde ümummilli və dövlətçilik maraqlarımıza zərər vuran xəberlərin yayılması nın qarşısının alınması üçün zəruri addımların atılmasına vacibli vurgulanıb. Söhbət zamanı beynəlxalq arenada qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın uğurlu nəticələrinin birgə təbliğ, dünya inforsasiya məkanına dinamik integrasiyanın təmin olunması istiqamətində səylərin gücləndirilməsinin əhəmiyyəti qeyd edilib.

Türkiyənin hakim Ədalət və İnkışaf

Partiyasının sədr müavini Yasin Aktayla görüşdə isə qardaş dövlətlərimiz arasında münasibətlərin daha da dərinləşdirilməsinin geosiyasi və geoststrateji aspektlərindən söhbət açılıb, regionda baş verən proseslərdən danışılıb, xaricdən idarə olunan təhlükəli məyillərin, o cümlədən gənclərin qeyri-sağlam ideologiyalara cəlb olunmasının qarşısının alınması yollarına dair müzakirələr aparılıb. Görüşdə Azərbaycanın və Türkiyənin sürətli inkişafı yüksək qiymətləndirilüb.

Azərbaycanın Türkiyə üçün xüsusi əhəmiyyət daşıdığını diqqətə çatdırıb

Yasin Aktay bildirib ki, Türkiyə dövləti Azərbaycanda həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatları yüksək dəyərləndirir və ölkəmizdə əldə olunan bütün uğurlara önem verir.

Azərbaycanın həmişə Türkiyənin yanında olduğunu vurğulayan Əli Həsənov bildirib ki, dövlətimiz bundan sonra da qardaş ölkənin qarşılışa biləcəyi bütün çətinliklərin aradan qaldırılmasına öz dəstəyini verməyə hazırlı-

**Sabir Şahtaxtı
AZƏRTAC-in xüsusi müxbiri
Ankara**

Xorvatiya Prezidenti “ADA” Universitetində mühazirə ilə çıxış edib

Azərbaycan Respublikasında rəsmi səfərdə olan Xorvatiya Respublikasının Prezidenti xanım Kolinda Qrabar-Kitaroviç oktyabrin 24-də “ADA” Universitetində olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, “ADA” Universitetinin rektoru, professor Hafiz Paşayev Prezident Kolinda Qrabar-Kitaroviç universitetdə görməkdən məmənən olduğunu deyib.

Ölkələrimiz arasında təhsil sahəsində əlaqələre toxunan Hafiz Paşayev “ADA” Universitetinin Zagreb Universiteti və Xorvatiyanın Diplomatik Akademiyası ilə six əməkdaşlıq etdiyini diqqətə çatdırıb. Rektor bildirib ki, “ADA” Universitetində xorvatiyalı tələbələr Xəzər hövzəsi və enerji araşdırımları üzrə yay məktəbində iştirak ediblər.

Rektor Hafiz Paşayev Prezident Kolinda Qrabar-Kitaroviçin bu səfərinin ikitərəflı əlaqələrin inkişafında yeni səhifə açacağına eminliyini ifadə edib. Daha sonra “ADA” Universitetinin rektoru Xorvatiyanın dövlət başçısının həyat və fəaliyyəti barede məlumat verərək, onun hazırda fəlsəfə doktoru kimi araşdırımlarla da məşğul olduğunu diqqətə çatdırıb. Prezident Kolinda Qrabar-Kitaroviç tələbələr qarşısında mühazirə ilə çıxış edərək Azərbaycan-Xorvatiya əlaqələrindən, ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində mövcud imkanlardan danışıb. Bildirib ki, Xorvatiya Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasındaki münasibətləri yüksək qiymətləndirir. Dövlət başçısı qeyd edib ki, Xorvatiya Azərbaycanı Xəzər və Qafqaz regionlarında dostu və strateji tərəfdəsi hesab edir. Həm Xorvatiya, həm Azərbaycan öz regionlarında sabitliyin və əməkdaşlığın inkişafının qarantıdır. Ölkələrimizin beynəlxalq arenada mühüm rol oynadıqlarını deyən xanım Kolinda Qrabar-Kitaroviç Azərbaycan ilə Xorvatiya arasında iqtisadi sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün böyük potensialın olduğunu bildirib. Xorvatiya Prezidenti Azərbaycan ilə gəmi-qayırmaya sahəsində əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirib, bu münasibətlərin gələcəkdə daha intensiv xarakter alacağına eminliyini ifadə edib.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə görüşüne toxunan Xorvatiya dövlətinin başçısı ölkələrimiz arasında əlaqələrin genişləndirilməsinin, regional məsələlərdə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi yollarının müzakirə olunduğunu vurğulayıb.

Korvatiya Prezidenti Azərbaycanın Avropa ilə Asiya arasında oynadığı mühüm körpü rolunu yüksək qiymətləndirib, ölkəmizin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən qlobal əhəmiyyətli enerji layihələrindən danışıb.

Dövlət başçısı Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyinə xüsusi töhfə verdiyini söyləyib, ölkəmizin liderlik etdiyi bir sira irimiqyaslı enerji layihələrinə toxunub. O, TANAP, “Cənub” Qaz Dəhlizi kimi dünya əhəmiyyətli layihələrdən səhbət açıb.

Xanım Kolinda Qrabar-Kitaroviç Xorvatiyanın xarici siyasetindən, reallaşdırıldığı layihələrdən də bəhs edib. O, qloballaşan dünyada əməkdaşlığın genişləndirilməsinin, enerji və digər sahələrdə birgə layihələrin həyata keçirilməsinin, iqtisadi əlaqələrin dərinləşdirilməsinin vacibliyini vurğulayıb. Sonda Xorvatiya Prezidenti tələbələrin suallarını cavablandırıb.

Azərbaycan-Venesuela əlaqələrinin tarixində yeni səhifə açılır

Yerləşdikləri regionlarda söz sahibi olan Azərbaycan və Venesuela bütün sahələr üzrə əlaqələrinin inkişaf etdirilməsi haqqında razılığa gəliblər

Məlum olduğu kimi, oktyabrın 22-də Venesuela-Bolivar Respublikasının Prezidenti Nikolas Maduro Azərbaycana səfərə gəldi. Səfər çərçivəsində Prezident İlham Əliyevin Nikolas Maduro ilə görüşü oldu. Təkbətək və geniştərkibli görüşlərdən sonra Azərbaycan ilə Venezuela arasında bir sıra dövlətlərarası sənədlər imzalandı. İki ölkə arasında siyasi münasibətlərin qurulması mexanizminin təşkilini nəzərdə tutan "Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi ilə Venesuela-Bolivar Respublikasının Xarici İşlər üzrə Xalq Hakimiyəti Nazirliyi arasında siyasi məsləhətləşmələr mexanizminin yaradılması haqqında Anlaşma Memorandumuna və "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Venesuela-Bolivar Respublikası Hökuməti arasında diplomatik, xidmeti və rəsmi pasportlara malik şəxslərin viza tələbindən azad edilməsi haqqında Saziş"ə imzalar atıldı.

Qeyd edək ki, Cənubi Amerika qitəsində yerləşən Venesuela Karib Hövzəsində geniş təsir dairəsinə malik güclü ölkədir. BMT-nin, ADB-nin, həmçinin, OPEC-in üzvü olan Venezuela And Paktının da tərkibində yer alıb. Neftin qiymətinin yüksək olduğu illərdə Venezuela karbohidrogen ehtiyatları milliləşdirməklə bu sahədə güclü və açıq siyaset yürütməyə başlayıb. Bu səbəbdən də, neft ixracı güzəştərlərle Meksika, Kolumbiya, Nikaraqua, Honduras, Qvatemala, Panama, Kosta-Riko, Kuba və Belize kimi dövlətlərə və bir çox ada ölkələrə nəzarət və təsir etmək imkanına malikdir.

Məlumdur ki, artıq bir ildən çoxdur dünyada baş verən maliyyə-iqtisadi böhran çərçivəsində neftin də qiyməti kəskin şəkildə aşağı düşdü. Neft ixrac edən ölkələr isə bundan əziyyət çekdi. Elə bu səbəbdən də, neftin qiymətinin süni şəkildə salınmasına qarşı OPEC və qeyri-OPEC ölkələrinin birgə əməkdaşlığı platforması qurulmağa başlandı. Rusiya və Venezuela bu prosesdə xüsusi olaraq aktivlik nümayiş etdirir. Bu mənada, Venezuela Rusiya və Çinlə güclü siyasi-iqtisadi münasibətlərə malikdir.

Dünyada neftin qiymətinin sabitləşdirilməsi prosesi getdiyindən Venezuela prezidentinin Azərbaycana səfəri başa düşülen idi. Cünki Azərbaycan da yerləşdiyi regionun en güclü dövləti kimi Avropa qitəsinin enerji təhlükəsizliyində xüsusi rol oynayır. Bu baxımdan, Azərbaycan ile münasibətlər qurmaq Venezuela üçün də xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Məhz təkbətək görüş zamanı Prezident İlham Əliyev Venesuela prezyidentinin Azərbaycana səfərinin ikiterəfli əməkdaşlığın genişləndirilməsi və ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin müxtəlif sahələrdə inkişafı üçün yaxşı imkanlar yaratdığını vurğuladı. Venezuela Prezidenti Nikolas Maduro Azərbaycana səfərinin ikiterəfli əlaqələrin inkişafına yol açacağını dedi. O, bunun hər iki ölkənin regionları üçün əhəmiyyətli olduğunu bildirdi. Görüşdə ticarət, investisiya qoşuluşu, energetika sahələrində əməkdaşlıq əlaqələrinin araşdırılması barədə fikir mübadiləsi aparıldı. Söhbət zamanı dünya bazarında neftin qiymətinin sabitləşdirilməsi baxımından, OPEC-ə üzv və üzv olmayan ölkələr arasında əməkdaşlıq məsələləri etrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Bakıda keçirilmiş mətbuat konfransında çıxışı zamanı səfərin Venezuela-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafı üçün çox mühüm rol oynayacağına deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, görüşümüzün xüsusi mənası var: "Tarixdə ilk dəfədir ki, Venezuela Prezidenti Azərbaycana rəsmi səfərə gelib. Bu səfərin tarixdə çox böyük rol olaçaq".

"Biz bu gün ticarət əlaqəlerinin inkişafı ilə bağlı fikir mübadiləsi apardıq. Qərara geldik ki, müvafiq qurumlar hər iki ölkənin ixrac imkanlarını öyrənsin və ticarət dövriyyəsinin artırılması üçün əlavə tədbirlər görülsün. Venezuela istehsal və ixrac olunan bəzi malları biz idxlə edə bilərik. Həmçinin, bizim istehsal etdiyimiz mallar Venezuela üçün də xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Belə-

liklə, biz qarşılıqlı ticarətə də dəstəyimizi vermış olarıq" - deyə vurgulayan Prezident İlham Əliyev əlavə edib ki, çox geniş və səmimi şəkildə dünyanın enerji bazarında mövcud olan vəziyyəti müzakirə və təhlil etdi: "Mən Prezident Maduro nun bu sahədə gördüyü işləri, göstərdiyi səyleri yüksək qiymətləndirirəm. Prezident Maduro regiona səfər edir. Bu turda neft hasilə edən bir neçə ölkəyə səfər edəcəkdir. Birinci ölkə isə Azərbaycandır. Mən Cənab Prezidentə dedim və eyni zamanda, Azərbaycan ictimaiyyəti bunu bilir. Mən bu yaxınlarda rəsmi qaydada bildirdim ki, dünən neft bazarının tənzimlənməsi, sabitləşdirilməsi və neftin qiymətinin qalxması üçün Azərbaycan öz neft hasilatını və ixracını artırımayacağını birtərəfli qaydada bəyan edir. Bu, çox məsuliyyətli bir mövqedir. Bir daha demək istəyirəm ki, biz bunu birtərəfli qaydada elan edirik. Hesab edirik ki, digər neft ölkələri bu yanaşmaya destək verəcəklər və onlar da öz növbəsində oxşar addımlar atacaqlar. Biz neft bazarını ancaq bu təqdirdə sabitləşdire bilərik. Neftin zəngin olan ölkələr artıq öz təbii resurslarına görə ədalətli qiyməti də alacaqlar. Əlbəttə, burada ölkələrə koordinasiya işlərinə gərək bütün ölkələr çox diqqətə yanaşınlar, xüsusiilə, OPEC ölkələri və müstəqil hasilatçılar. OPEC-ə üzv olmayan ölkələr burada çox səmimi, açıq əməkdaşlıq etməlidirlər, birgə düzgün qərarlar qəbul olunmalıdır və qərarların icrası ilə bağlı çox güclü nəzarət mexanizmi işlənməlidir. Əger bu olarsa, əminəm ki, yaxın gələcəkdə neftin qiyməti lazımi səviyyəyə qalxmalıdır.

O səviyyəyə ki, həm hasilatçı ölkələri, neft kompaniyalarını, eyni zamanda, istehlakçı ölkələri də qane etsin. Yəni burada balans olmalıdır. Bu gün bu balans pozulub və neftlə zəngin ölkələr böyük əziyyət çəkirlər. Bu, ədalətsizlikdir və bu balans bərpə edilməlidir. Əminəm ki, belə olarsa, hər kəs ancaq mənfəət götürə və burada maraqlar balansı da təmin edilə bilər. Çünkü artıq 2 ilə yaxındır ki, dünya bazarlarına neft ixrac edən ölkələr böyük itkilərlə üzülsiblər. O ölkələrin, o cümlədən, Azərbaycanın gəlirləri azalır və bu, ədalətli deyil. Bu ədalət bərpə edilməlidir. Mən bu münasibətlə prezident Maduro nun bu xüsusi missiyasını bir daha qeyd etmək istəyirəm. Prezident Maduro çox böyük səyər gösterir ki, OPEC və qeyri-OPEC hasilatçılarını bu edaletin bərpə edilməsinə inandırsın. Mən bu missiyaya ugurlar arzulayıram. Azərbaycan artıq öz sözünü deyib. Siz biza istinad edə bilərsiniz ki, artıq Azərbaycan bu öhdəliyi öz üzərinə götürüb və gözləyir ki, digər ölkələr də oxşar addımlar atısınlar".

Venesuela-Bolivar Respublikasının prezidenti Nikolas Maduro da, öz növbəsində, deyib ki, bizim iki güclü neft şirkətimiz iqtisadi, maliyyə, texnoloji, ticari və praktiki mübadilələr üçün yaxın vaxtlarda əməkdaşlıqla başlayacaq. Prezident İlham Əliyev bildirmişdir ki, Azərbaycan neftinin 95 faizi dənizdə hasil olunur. Bu, Venezuela üçün lazımlı olan zəngin təcrübədir. Texniki mütəxəssislərimiz təkmilləşə, dövlətlərimiz və şirkətlərimiz arasında enerji sahəsində münasibət-

lər daha da dərinləşə bilər: "Son iki ildə dünən neft sərmayələri üzrə rəsmi statistikası ilə tanış olmuşuq. Son 45 illik müddəti götürsək, axıncı 22 ay ərzində neftin ən aşağı qiymətlərini müşahidə etdi. Proses 2014-cü ilin oktyabından başladı. Həmin vaxt neft sərmayəsi dünya miqyasında 700 milyarddan 520 milyarda düşmüşdü. Qarşımızda duran sual ondan ibarətdir ki, bir barrelin 20-30 dollara olması dünya iqtisadiyyatı və sabitliyi üçün məqbuldur mu? Neft sektorunda sərmayələr artıq kifayət deyil. Halbuki bəzi illərdə neftin qiyməti 150 dollar təşkil edib. Bu, düzgün deyil. Nail olmağa çalışduğumuz razılışma OPEC ilə qeyri-OPEC ölkələri arasında siyasi iradə tələb edir. Azərbaycanı da buraya aid etmek olar. Biz həmin sazişə çox yaxınıq. Çox nikbin baxıram ki, bu razılışma lap yaxın vaxtlarda eldə olunacaq və elan ediləcək. Bu, sabitlik və sərmayələr, gəlirlər və rifah, sabit hasilat və neftin qiymətinin yeni düstur dövrünə yol açacaq. Bu, OPEC və qeyri-OPEC ölkələri arasındaki razılışmaya söykənəcək. Bir sözə, Azərbaycandan başladığımız bu səfər çox uğurlu olacaq. Mən Prezidentə verdiyi məsləhətə, rəye və nümayiş etdirdiyi iradəyə görə bir daha minnətdaram. Ümid edirəm ki, gələn günlər ərzində səfərimizi uğurla davam etdirəcəyik. Əməkdaşlığımızın nəinki Qoşulmama Hərəkatı daxilində, o cümlədən, dünyada sühün bərqrər olunması naməne davam edəcək".

"Səs" Analitik Qrupu

- Cənab səfir, Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Yeni təyinatınız münasibətilə Sizi ürkədən təbrik edir, diplomatik fəaliyyətinizdə uğurlar diləyirik. Hər zaman bir-birinin yanında olan qardaş Azərbaycanın və Türkiyənin qarşılıqlı əlaqələri hazırda çox yüksək səviyyədədir. Ölkəmizə yeni təyin olunan səfir kimi, bununla bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Sizin də qeyd etdiyiniz kimi, əlaqələrimiz yüksək səviyyədədir. Xüsusən dövlətlərarası münasibətlərdə Türkiye-Azərbaycan əlaqələrinin və qardaşlığının başqa bir örnəyi yoxdur. Münasibətlərin bu səviyyəsinə görə ortaq tariximizin köklü mirası üzərində möhtərem prezyidentlərimizin qurduğu möhkəm dostluğə və qarşılıqlı faydaya əsaslanan əməkdaşlığımıza borcluyuq. Müasir dövrde Azərbaycan və Türkiyə bütün sahələrdə bir-birinə dəstək olan en yaxın strateji müttəfiqidir.

Tarix boyunca həm kədərlə, həm də sevinci günlərdə bir olan milletimizin qəlbinin eyni ahəngə döyündüyüni görürük. Azərbaycanın 1918-ci ildə azadlıq mübarizəsinə yardım etmek üçün gəlmış Qafqaz İsləm Ordusu, Çanاقqala savaşında azərbaycanlı qardaşlarımızın verdiyi dəstək, ulu öndər Mustafa Kamal Atatürk və ümummilli lider Heydər Əliyev başda olmuşla, her iki ölkə rəhbərlərinin münasibətlərimizə verdikləri yüksək önem ortaqlıq keçmişimizin yada düşən ilk sehifələridir. Bu sıraya, həmçinin Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ və ətraf rayonlarının işğalının, azərbaycanlı qardaşlarımıza qarşı törədilən insanlıq əleyhinə cinayətlərin dünya ictimaiyyətinin diqqətine çatdırılması üçün Türkiyənin göstərdiyi cəhdələr də əlavə etmək olar. Tarix boyu müşahidə edilən bu həmreyyiin en müasir nümunəsi isə başda cənab Prezident İlham Əliyev olmaqla, Azərbaycan xalqının Türkiyədə 15 iyul dövlət əməkdaşlığı cəhdinə qarşı verdiyi dəstəkdir.

Düşnürəm ki, ölkələrimiz arasındakı dostluq və qardaşlıq bağları heç vaxt sarsılmayacaq. Çünkü bu bağlar mənbəyini və gücünü tərrixdən, ən əsası isə iki ölkənin qəlbindən alır. Məhz buna görə də bir türk diplomatı üçün Azərbaycanda Türkiyənin səfiri olaraq xidmət etmək çox böyük şərəfdür. Bu şərəfə layiq olmağa, xalqlarımızın keçmişdə və bu gün olduğu kimi, gələcəkdə də el-əla verərek, gündəngüne daha da güclənərək hərəkət etməsi üçün bacardığım qədər fayda verməye çalışacağam.

Fürsətdən istifadə edərək, müstəqilliyyinin bərpasının 25-ci il-dönmənə münasibətilə Azərbaycan xalqını sonsuz məmənluq və sevinc hisləri ilə tebrik edirəm.

- Cənab səfir, Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin inkişafında, xalqlarımız arasındakı qardaşlıq əlaqələrinin daha da güclənməsində diplomatların da müüm rol var. Bu baxımdan Sizin diplomatik fəaliyyətinizdə prioritet istiqamətlər hansılar olacaq?

- Dostluq və qardaşlığımızın daha da güclənərək davam etmesi üçün bizim üzərimizə düşən əsas

Erkan Özoral: Diplomatik missiyam ərzində Türkiyə üçün olduğu qədər Azərbaycan üçün də çalışacağam

Türkiyənin Azərbaycanda yeni təyin olunan səfiri Erkan Özoral AZƏRTAC-a məxsusi müsahibə verib. Müsahibəni təqdim edirik:

vezifə onsuz da yüksək səviyyədə olan əlaqələrimizin bundan sonra da yüksələn xətəl inkişafına fayda verməkdir. Ölkələrimiz arasında siyasi, iqtisadi, hərbi, təhsil və humanitar sahələr də daxil olmaqla, demək olar ki, bütün istiqamətlərdə six əlaqələr qurulub. Hərəkəti prezyidentlərimiz və digər yüksək səviyyəli dövlət adamları müntəzəm görüşlər keçirirlər. Əlbətə, bu görüşlər qarşındaki dövrə də davam edəcək.

Ölkələrimiz üçün də, regionumuza münəccim olmaq və rifah mənəbbəyi olan TANAP və Bakı-Tbilisi-Qars kimi böyük enerji və neqliyyat layihələrinin başa çatdırılması üçün var gücümüzə çalışacağıq. Eyni qaydada regionda əməkdaşlığı istiqamətlənən, Azərbaycanın və Türkiyənin daxil olduğu üçtərefli əməkdaşlıq mexanizmlərini inkişaf etdirərək və gücləndirərək bize verilən tapşırıqlar əsasında fəaliyyət göstərəcəyik.

Zənnimcə, hazırda dünyada yaşanan iqtisadi böhrən dövrün ölkələrimiz üçün bəzi imkanlar da yaradır. Azərbaycan hazırda qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi üçün uğurlu iqtisadi İslahatlar həyata keçirməkdədir. Bu prosesdə Türkiyənin və türk şirkətlərinin oynaya bilecəyi rolu artırmaq iqtisadi sahədə diplomatik fəaliyyətlərimiz sərasında müüm yer tutacaq.

Bundan başqa, səfirlilik olaraq bir-birimizin mədəniyyətini və inqasətini daha yaxşı öyrənməyi və təhlili etməyi nəzərdə tutan müxtəlif layihələri həyata keçirməyi planlaşdırırıq.

- **Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri ölkələrimiz arasında ticarət dövriyyəsinin həcmiin mövcud potensialı əks etdirmədiyini və daha da artırılmasının vacibliyini dəfələrlə vurğulayıblar. Sizcə, qarşılıqlı ticarətin artırılması üçün perspektivli sahələr hansılardır və bu istiqamətdə nə kim addımlar atılmalıdır?**

- Neftin qiymətinin aşağı düşməsi neticəsində 2015-ci ildə ticarət dövriyyəmizin həcmi müyyən

də müüm potensial var. Türkiye özəl sektorunun bu sahələrdə malik olduğu təcrübənin Azərbaycanın potensialı ilə birləşdirilməsini təmin edəcək layihələre üstünlük verməyi nəzərdə tuturuq.

- Hazırda ölkələrimizin yerləşdiyi regionda qanlı münaqişələr, ciddi geosiyasi hadisələr baş verir. Türkiyənin yaxın sərhədlərində yaşınan bu hadisələr qardaş ölkənin ciddi narahatlığına səbəb olmaqla yanaşı, Azərbaycanda da həyəcanla izlənilir. Hazırda bölgədə cərəyan edən proseslər, eləcə də Türkiyənin strateji hədəfləri, gördüyü tədbirlər barədə nə deyə bilərsiniz?

- Qeyd etdiyiniz kimi, beynəlxalq ictimaiyyətin ondan gözönü lönen addımları vaxtında atmaması səbəbindən bölgəmizdə, xüsusən ağır yükünü Türkiyənin çəkdiyi ciddi humanitar böhrəna getirib çıxaran geosiyasi proseslər yaşantaqdır. Bu proseslər başda Türkiyənin təhlükəsizliyi olmaqla, bütün regionu təhdid edir. Türkiye qoşularının ərazi bütövlüyüne həzərən hörmətlə yanaşıb. Ancaq qoşularımızın torpaqlarından Türkiyəni hədəfə alan təhdidlərin qarşısını kəsmək bizim beynəlxalq hüquqa əsaslanan təbii haqqımızdır. Bu gün Suriyada İŞİD ilə mübarizədə Türkiye müüm addımlar atır. Türk Silahlı Qüvvələrinin Azad Suriya Ordusuna verdiyi dəstək sayəsində bir çox ərazilər terrorçuların geri alınıb.

Həmin bölgənin yerli əhalisi olan suriyalı qardaşlarımız azad edilən və təhlükəsizliyin təmin olunduğu ərazilərə geri qayıdırılar. İŞİD terror təşkilatı ilə mübarizədə PKK, PYD kimi digər terror təşkilatları ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi Türkiye tərəfindən müümətərəf qarşılıqla bilməz. Terrorçunun yaxşı-pisi olmaz və terrorla beynəlxalq mübarizənin uğur qazanması üçün bu cür ikili standartlara yol verilməməlidir. Bu, Türkiyənin haqlı gözəltisidir. İraqda İŞİD ilə mübarizədə biz üzərimizə düşəni edəcəyik. Hərəkəti Prezidentimizin dediyi kimi, həm masada, həm də meydanda yərənələrə əlaqədən İraqın sahiləliyi və emin-amanlığı üçün səy göstərəcəyik. Bu, Türkiyənin beynəlxalq müqavilələrdə təsbit edilən hüquq və tarixi məsuliyyətidir.

Mosulda etnik gərginliyi artırmağa yönələn addımlar bütün bölgəni xaosa sürükləyə bilər. Bunun kimi xeyrinə olacaqına xüsusi dəqiqət yetirmək lazımdır.

Digər tərəfdən, bölgədə sülh və sabitliyə təhlükə yaradan digər problem isə Ermənistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münəqişəsidir. Türkiyə bu problemin Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü əsasında ədalətli həlli üçün atılan

addımları dəstəkləməkdə və Azərbaycanın yanında yer almaqdadır.

- Qardaş Türkiyə FETÖ-nün dövlət əməkdaşlığı cəhdinin qarşısının alınmasından sonra yeni mərhələyə qədəm qoyub. Ölkənizdə bu terror təşkilatının üzvlərinin müyyən edilib ədalət mühakiməsinə cəlb olunması istiqamətdə qətiyyətli tədbirlər davam etdirilir. Eyni zamanda, PKK separatçı terror təşkilatına qarşı da sərt mübarizə aparılır. Bu-nunla bağlı mövcud durum barədə məlumat vere bilərsiniz?

- İnsanların dini inanclarından suis-istifade edərək, ianə, tehsil və ticari fəaliyyət adı altında hər cür cinayət törədən və dövləti əle keçirməyə çalışan FETÖ terror təşkilatının cinayətlərinin ən ağır 241 şəhid verdiyimiz, Türkiyə Büyük Millət Məclisinin və Prezident Sarayının bombalandığı 15 iyul dövlət əməkdaşlığı cəhdidir. Sizin də dediyiniz kimi, hazırda FETÖ başda olmaqla, terror təşkilatlarına qarşı genişmiqyaslı təmizləmə əməliyyatları davam etdirilir. Bu əməliyyatlar hüquq çerçivəsində polis qüvvələri və müstəqil məhkəmə orqanları tərəfindən qətiyyətli həyata keçirilir. Son dərəcə çətin və gərgin proses olan bu təmizləmə əməliyyatı məsələsində xoşiyətli olmayan və ya FETÖ təbliğatının təsiri altına düşən bəzi qüvvələrin haqsız təqnidlərinə qarşı beynəlxalq platformalarda Azərbaycanı yanımızda görmək bizim üçün çox dəyərlidir. Bilirsiz ki, bunun son örnəini Avropa Şurası Parlament Assambleyasında yaşadıq.

Təessüf ki, ölkəmizdəki terror təşkilatlarının hamısı eyni məkrili niyyət güdürlər. Onlar Türkiyəni zəiflətməkə regiondəki bəzi planların həyata keçirmək isteyirlər. Yumruq kimi bir olan millətimizin qəhrəmanlığını və gücünü yaxşı hesablaya bilməyən 15 iyulda acı-naqçılı məglubiyətə ugradılar. Lakin bu o demək deyil ki, 15 iyuldan sonra həmin planlar tam aradan qalıxb. Buna görə də biz həzərən ehtiyatla davranmalı, güclü olmalyıq.

- Cənab səfir, ətraflı müsbəhəyə görə təşəkkür edirəm və Sizə gələcək fəaliyyətinizdə bir daha ugurlar arzulayıram.

- Mən də sizə təşəkkür edirəm. Diplomatik xidmetim müddətində Türkiyə üçün olduğu qədər Azərbaycan üçün də çalışacağam. Çünkü Azərbaycanın gücü Türkiyənin gücü isə Azərbaycanın gücüdür.

**Elvin Mövsümov
AZƏRTAC-in müxbiri**

Sergey Markov: “Ötən 25 ildə Azərbaycanda effektli, inkişaflı mühit yaradılıb”

Ötən həftə Azərbaycan müstəqilliyinin 25 illiyini qeyd etdi. Bu tarixi hadisə bir çox tənmiş ictimai-siyasi xadimlər, o cümlədən postsovət məkanında baş verən hadisələri təhlil edən tanınmış politoloqlar şərh ediblər. Tanınmış rusiyalı politoloq, Siyasi Araşdırma Mərkəzinin direktoru Sergey Markov da “Vestnik Kavkaza” saytına bu haqda müsahibə verib. SİA həmin müsahibənin detallarını oxucularının diqqətinə çatdırır.

Ötən 25 ildə müstəqil Azərbaycanın keçidiyi yola nəzər salan Sergey Markov bildirib ki, bu illərdə ölkə möhtəşəm uğurlara imza atıb. Ən əsası - həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması və iqtisadiyyatın inkişafıdır ki, Azərbaycan bu sahə üzrə postsovət məkanında elə də ciddi inkişafa nail olmuşdur.

“Dağlıq Qarabağın və ətraf rayonlarının azad olunması üçün güclü ordu yaradıldı və bu faktor özünü aprel müharibəsində kifayət qədər təsdiq etdi”

“Bununla yanaşı, ötən müddət ərzində respublikada sovet zamanlarından qalmış neft-qaz sənayesinde neft və qazın müxtəlif ölkələrə, o cümlədən Avropaya neq olunması istiqamətində yeni imkanlar yaradıldı və maliyyə mühiti güclü büdcəninn yaranmasına təkan verdi”, - deyə qeyd edən Markov həmçinin bildirib ki, stabil və möhkəm siyasi sistemin yaradılması iqtisadi cəhətdən doğru qərarların qəbul edilməsini təmin etdi və bu, ekstremist ünsürlər Azərbaycanı ədalətli kursundan döndərə bilmədi: “Dağlıq Qarabağın və ətraf rayonlarının azad olunması üçün güclü ordu yaradıldı və bu faktor özünü aprel müharibəsində kifayət qədər təsdiq etdi”.

“Bakı - müasir şəhərdir və möhtəşəm binaları, bulvari, ticarət kvartalları, qədim şəhərin rekonstruksiyaları ilə özünəməxsus şəkildə açıq hava altında muzeyidir”

Rusiyalı politoloq vurğulayıb ki,

“Burada Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyaset xüsusi rol oynayıb”

ötən 25 ildə Azərbaycanda digər ölkələrlə ikitərefli münasibətlərin təmin olunması baxımından, effektli, inkişaflı mühit yaradılıb və burada İlham Əliyevin siyaseti xüsusi rol oynayıb: “Eyni zamanda biz görürük ki, Azərbaycanın bütün dünyada nüfuzu güclənib və bu ölkəyə turist axını da kifayət qədər artıb. Respublikada nəhəng sayda tədbirlər keçirilir ki, onlar içinde Bakı Humanitar Forumu, MDBTİ (Moskva Dövlət Beynəlxalq Əlaqələr İnstitutu - “MQİMO”) məzunlarının konqresi, I Avropa oyunları da var. Gələn il Bakı İsləm Oyunlarını qəbul edəcək. Tədbirlərin sayının çoxluğu ölkənin yüksək imicini xaricdə təmin edir. Burada Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın da əməyi böyükdür”.

Politoloq Bakının da inkişafına nəzər salıb və bildirib ki, Bakı yalnız paytaxt deyil, orada ölkə əhalisinin üçde-biri yaşayır, əlavə olaraq digər hissəsi de paytaxta səfərlər edir: “Hətta deyə bilerik ki, Bakı Azərbaycanın yarısıdır. Həzirdə şəhər möhtəşəm vəziyyətdədir, orada real təreqqi mövcuddur. Həm şəhər sakinləri, həm də qonaqlar üçün bütün sahələr üzərə münbit şərait yaradılıb. Bakı müasir şəhərdir və möhtəşəm binaları, bulvari, ticarət kvartalları, qədim şəhərin rekonstruksiyaları ilə özü-nəməxsus şəkildə açıq hava altında muzeyidir. Bakıda urbanistik inkişaf böyük nailiyyət kimi qiymətləndirilmelidir”.

“Azərbaycanda keçirilən seçimlərin nəticələri həm Rusiya, həm də Qərb ölkələri tərəfindən tanınır ki, bu da postsovət məkanında çox nadir hallarda rast gəlinir”

Sergey Markov Azərbaycanda yürüdülen xarici siyaset baxımından Rusiya ilə münasibətlərə də

toxunub və bildirib ki, hazırkı Rusya-Azərbaycan münasibətləri çox yaxşıdır. Politoloq bunu Vladimir Putinin 2013-cü ilin avqustunda, Azərbaycanda prezident seçkiləri öncəsi sefəri ilə əlaqələndirib. Həmin vaxt hərbi-texniki və Xəzər dənizi şəhəfinde birgə əməkdaşlıq bərədə razılışmaların olduğunu xatırladan politoloq deyib ki, bu kimi münbit əməkdaşlığın təməlində bir tərəfdən Rusiyada azərbaycanlı-

larla insanı əhatə edən qəçqinlar, resursların güclü ordu quruculuğuna xərclənməsi, o cümlədən, böyük bir ərazinin ölkənin iqtisadi inkişafından geri qalması və respublika rəhbərliyinin böyük miqdarda vəsaitlərin münaqışının diplomatiq yolla həll olunması üçün göstərdiyi səylərdir. Dağlıq Qarabağ münaqışası - Azərbaycanın həll olunmayan açar problemdir. Bu il faktiki olaraq münaqışının müvəqqəti başa çatması üçün “Kazan formulu” istiqamətində cəhdələr oldu, ancaq hələ ki, bunun hansı cür səmərə verəcəyi məlum deyil”.

“Əbəs yerə deyil ki, Rusiyada və Türkiyədə, eləcə də başqa ölkələrdə Mehriban Əliyevanın fan-klubları fəaliyyət göstərir”

Heydər Əliyev Azərbaycanın inkişaf və tərəqqisi üçün nəhəng

Hava proqnozu: Bəzi yerlərdə aramsız yağış, dağlıq ərazilərdə isə qar

Azərbaycanda oktyabrın 25-nə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən AZERTAC-a verilən məlumatə görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında arabir yağış yağacağı, gündüz yağışda fasıl olacağı gözlənilir. Şimal-şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 7-9° isti, gündüz 9-11° isti təşkil edəcək.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında arabir yağış yağacı, dağlıq ərazilərdə sulu qara, qara keçəcəyi ehtimalı var. Şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 1-6° isti, gündüz 11-16° isti olacağı gözlənilir.

Yuxarı Qarabağ: Xankendi, Şuşa, Xocalı, həmçinin Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər və Daşkəsən-Gedəbəy rayonlarında arabir yağıntı olacağı, sulu qar, qar yağacı gözlənilir. Bəzi yerlərdə yağıntının intensiv olacağı ehtimalı var. Ayri-ayrı yerlərdə duman olacaq. Müləyim şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 3° şaxtadan 2°-dək isti, gündüz 2-5° isti təşkil edəcək. Qazax, Gəncə, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli və Cəbrayıllı rayonlarında arabir yağış yağacı gözlənilir. Bəzi yerlərdə yağışın intensiv olacağı, dağlıq ərazilərdə sulu qara, qara keçəcəyi ehtimalı var. Şəhər ayri-ayrı yerlərdə duman olacaq. Müləyim şərqi küləyi əsəcək. Gecə 4-7° isti, gündüz 9-11° isti olacaq.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz və Qusar rayonlarında arabir yağıntı olacağı, bəzi yerlərdə sulu qar, qar yağacı gözlənilir. Ayri-ayrı yerlərdə yağıntının intensiv olacağı ehtimalı var. Müləyim şərqi küləyi əsəcək. Gecə 0-5° isti, gündüz 5-9° isti, dağlarda gecə 3° şaxtadan 2-3° isti, gündüz 2-5° isti, yüksək dağlıq ərazilərdə gecə 5-10° şaxta, gündüz 0-5° şaxta olacaq.

Mərkəzi Aran: Mingəçevir, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Bileşuvər, Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Salyan və Neftçala rayonlarında arabir yağış yağacı, duman olacağı gözlənilir. Müləyim şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 5-9° isti, gündüz 9-13° isti təşkil edəcək.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran və Astara rayonlarında arabir yağış yağacı gözlənilir. Bəzi yerlərdə yağışın intensiv olacağı, dağlıq ərazilərdə sulu qara, qara keçəcəyi ehtimalı var. Şəhər dağlarda duman olacaq. Müləyim şərqi küləyi əsəcək. Gecə 6-9° isti, gündüz 9-12° isti, dağlarda gecə 0-4° isti, gündüz 4-7° isti olacaq.

İşlər gördüyüni deyən politoloq vurğulayıb ki, Onu Azərbaycanın dövlətçiliyinin qurucusu adlandırmaq olar: “Eyni zamanda, hazırkı Prezident İlham Əliyevin və Onun xanımı Mehriban Əliyevanın əməkleri çox böyükdir. İlham Əliyev Azərbaycanı effektli şəkildə idarə edir, Mehriban Əliyeva isə xarici ölkələr qarşısında respublikanın stilini baxımından, cəlbedici mühit yaradır. Əbəs yerə deyil ki, Rusiyada və Türkiyədə Mehriban Əliyevanın fan-klubları fəaliyyət göstərir”.

Jurnalistin Azərbaycanın gələcəkdə hansı inkişaf perspektivlərinin olması barədə sualını da cavablandırıb Segey Markov bildirib ki, Azərbaycanın inkişafı və tərəqqisini gözləmek mənətiqi fikirdir: “Qarşida Azərbaycanı Dağlıq Qarabağ münaqışosunun həlli, neft və qaz sektorundan başqa, həm də yüksək texnologiyalar istehsalının inkişafı və daha six regional iqtisadi mütəşəkkillik gözləyir”.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Naxçıvanda əhalinin gəlirləri 1,3 faiz artıb

Muxtar respublikada əhalinin gəlirləri bir il öncəyə nisbətən 1,3 faiz ar-taraq 1 milyard 315 milyon 940 min 200 manata, onun hər bir nəfərə düşən həcmi isə 0,2 faizlik artımla 2 min 949,2 manata çatıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Statistika Komitesindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, əmək bazarının təhləblərinə uyğun olaraq cari ilin ötən dövründə Naxçıvan Regional Peşə Tədris Mərkəzində qazanxana maşinisti, traktorcu-maşınçı, xalçaçı, aşpaz köməkçisi peşələri və digər peşələr olmaqla, ümumilikdə, 276 nəfər peşə kurslarına, 64 nəfər isə ixtisasartırma kurslarına

cəlb edilib. Penitensiar Xidmətinin Cəzaçəkmə Müəssisəsində 12 məhkum qazanxana maşinisti, 12 məhkum bərbər, 10 mehkum isə daş üzərində oyma peşələri üzrə kurslara cəlb olunub. Bundan əlavə, Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki peşə ixtisas təhsili müəssisələrində cari ilin ötən dövründə 1925 nəfər müxtəlif peşələre yüksəlib. Bu ilin yanvar-sentyabr aylarında muxtar respublikada 2 min 268 yeni iş yeri yaradılıb ki, bunun da 2 min 211-i və ya 97,5 faizi daimidir. Ötən müddədə orta aylıq əməkhaqqının məbləği 409,8 manat teşkil edib. Bu da 2015-ci ilin müvafiq dövründəki göstəricidən 4,2 faiz çoxdur.

"Nardaran işi"ndə şahidlər məhkəməyə məcburi gətiriləcək

Dünən Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Taleh Bağırov, Fuad Qəhrəmanlı və digərlərinin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi davam etdirilib. Hakim Əlövət Abbasovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə Sabunçu rayon Polis idarəsinin əməkdaşı Fərid Səlimov ifadə verib. O deyib ki, ötən il noyabrın 5-də futbol tədbirində olan zaman heyəcanı sınaqlı verildiyindən idarəyə gəliblər və orada bir qrup şəxsin yığışdığını, binaya tərəf daş atmalarının şahidi olub. Hadisə zamanı xəsarət almayıb. Sabunçu rayon Polis idarəsinin əməkdaşı Samir Əzimov da şahid qismində dindirilib. Vəkillər onların şahidlilik statusuna xitmə verilməsini istəyiblər. Hakim vəsətəti baxılmamış saxlayıb. Proses günün ikinci yarısında davam edəcək.

Taleh Bağırov, Fuad Qəhrəmanlı və digərlərinin cinayət işi üzrə bu gün günortadan sonraya təyin olunan məhkəmə prosesi isə baş tutmayıb. Buna səbəb şahidlərin hakim Əlövət Abbasovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə gəlməməsi olub. Növbəti iclas oktyabrın 26-dak toxıre salınıb. Hakim bildirib ki, şahidlərin barəsində məcburi getirilmesine qərar verilib və onların prosesdə iştirakı təmin ediləcək./apa.az/

Qeyd edək ki, T. Bağırov Cinayet Məcəlləsinin 120-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsinin 120.2.1, 120.2.3, 120.2.4, 120.2.7, 29,120-ci (qəsdən adam öldürmə cəhd) maddəsinin 29, 120. 2.1, 29,120.2.3, 29, 120.2.4, 29,120.2.7, 29, 120. 2. 12, 228.3-cü (qanunsuz olaraq odlu silah əldə etmə), 228.4-cü (qanunsuz olaraq silah gəzdirmə) və digər maddələri ile ittihəm olunur. Ötən il noyabrın 26-da hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşlarının Bakının Nardaran qəsəbəsində keçirdikləri xüsusi əməliyyat zamanı T. Bağırov da daxil olmaqla 60-dan çox şəxs saxlanılıb. Həmin şəxslərdən bir neçəsinin cinayət işi digərlərindən ayrılaraq Sabunçu rayon Məhkəməsinə göndərilib, barələrində müvafiq hökmələr çıxarılib.

AXCP sədrinin müavini F. Qəhrəmanlı isə ötən il dekabrın 8-de hebs edilib. O, Cinayət Məcəlləsinin 281-ci (dövlət əleyhinə açıq çağırışlar), 283-cü (milli, irqi, sosial və ya dini nifrət və düşmənçiliyin salınması) və 220.2-ci (hakimiyyət nümayəndəsinin qanunu tələblərinə feal şəkildə tabe olmamağa və kütləvi iğtişaslıara, habelə vətəndaşlara qarşı zoraklıq etməyə çağırışlar etmə) maddələri ile ittihəm olunur. Qeyd edək ki, T. Bağırov Cinayət Məcəlləsinin 120-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsinin 120.2.1, 120.2.3, 120.2.4, 120.2.7, 120.2.12, 29,120-ci (qəsdən adam öldürmə cəhd) maddəsinin 29, 120. 2.1, 29,120.2.3, 29, 120.2.4, 29,120.2.7, 29, 120. 2. 12, 228.3-cü (qanunsuz olaraq odlu silah əldə etmə), 228.4-cü (qanunsuz olaraq silah gəzdirmə) və digər maddələri ile ittihəm olunur. Ötən il noyabrın 26-da hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşlarının Bakının Nardaran qəsəbəsində keçirdikləri xüsusi əməliyyat zamanı T. Bağırov da daxil olmaqla 60-dan çox şəxs saxlanılıb. Həmin şəxslərdən bir neçəsinin cinayət işi digərlərindən ayrılaraq Sabunçu rayon Məhkəməsinə göndərilib, barələrində müvafiq hökmələr çıxarılib.

AXCP sədrinin müavini F. Qəhrəmanlı isə ötən il dekabrın 8-de hebs edilib. O, Cinayət Məcəlləsinin 281-ci (dövlət əleyhinə açıq çağırışlar), 283-cü (milli, irqi, sosial və ya dini nifrət və düşmənçiliyin salınması) və 220.2-ci (hakimiyyət nümayəndəsinin qanunu tələblərinə feal şəkildə tabe olmamağa və kütləvi iğtişaslıara, habelə vətəndaşlara qarşı zoraklıq etməyə çağırışlar etmə) maddələri ile ittihəm olunur.

Naxçıvanda Hüseyin Cavid Poeziya Günü qeyd edilib

Hüseyin Cavidin yenidən xalqımıza və ədəbiyyatımıza qaytarılmasında ümummilli lider Heydər Əliyevin xidmətləri əvəzsizdir. Məhz 1982-ci ildə Ulu Öndərin təşəbbüsü və qətiyyəti nəticəsində onun məzari sürgün olunduğu Rusiyanın İrkutsk vilayətindən doğulub boyabaşa çatlığı Naxçıvana köçürülləb. Bu fakt keçmiş Sovet İttifaqı məkanında repressiya olunmuş şəxsə dövlət seviyyəsində göstərilən münasibətin yeganə cəsarətli nümunəsi idi. AZƏRTAC xəber verir ki, bu fikirlər Hüseyin Cavid Poeziya Günü münasibatlı oktyabrın 24-də Naxçıvan şəhərində keçirilən tədbirdə səsləndirilib.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə şair-dramaturqun şəhərin mərkəzində ucaldılan məqbərəsini ziyaret ediblər. Hüseyin Cavidin Naxçıvan şəhərindəki ev-muzeyində keçirilən tədbiri açan Naxçıvan Muxtar Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri Nətəvan Qədimova deyib ki, bu gün ister poeziyada, isterse de dramaturgiyada orijinallığı ilə seçilən, Azərbaycan klassik ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrindən olan Hüseyin Cavidin anadan olmasından 134 il ötür. Hüseyin Cavid 1937-ci ilin iyun ayında günahsız yerə hebs olunaraq, "gizli mülətçi eks-inqilabi təşkilat"da iştirak behanəsi ilə səkkiz illik hebs cezasına məhkum edilib. Həmin ilden onun bütün əsərlərinə qadağın qoyulsada, ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə ötən əsrin 70-ci illərindən başlayaraq Cavidin əsərləri neşr olunmağa başlayıb, rus dilində 2 cildliyə işıq üzü görüb. Azərbaycanın şəhər və rayonlarında yubiley tədbirləri təşkil olunub, əsərləri respublikamızın teatrlarında səhnəyə qoyulub, adına küçələr, məktəblər, kitabxanalar verilib.

Bildirilib ki, 1992-ci il oktyabrın 23-də Naxçıvanda Hüseyin Cavidin 110 illik yubileyi təntənəli şəkilde qeyd edilib. Həmin dövrə Naxçıvanda Ali Məclisin Sədri işləyən Ümummilli Liderimiz yubiley tədbirində Hüseyin Cavid haqqında dərin məzmunlu nitq söyləyib. Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev 1993-cü ildə ikinci dəfə siyasi həkimiyətə gəldikdən sonra da Cavid şəxsiyyətinə, ırsinə, ailəsinə diqqət və qayğısını əsirgəməyib. 1995-ci il iyunun 10-da ulu öndər Heydər Əliyevin yanında keçirilmiş müşavirədə görkəmli şair-dramaturq Hüseyin Cavidin məqbərəsinin və ev-muzeyinin yaradılması ilə bağlı məsələlər geniş müzakirə olunub. Ümummilli Liderin ən böyük arzularından biri 1996-ci il oktyabrın 29-da həyata keçib. Həmin gün Naxçıvanda böyük sənətkarın məqbərəsinin təntənəli açılış mərasimi olub. Bu mərasim Hüseyin Cavidə qayğı və məhəbbətin təntənəsi idi.

Ulù Öndərin "Hüseyin Cavidin anadan olmasının 120 illiyinin qeyd olunması haqqında" 2002-ci il 23 oktyabr tarixli Sərəncamı sübut edir ki, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev böyük sənətkarın ırsinin öyrənilməsinə həmişə diqqətlə yanaşıb", - deyən Nətəvan Qədimova vurğulayıb ki, bu Sərəncam Cavid şəxsiyyətinə ve yaradıcılığına tükənməz məhəbbətin bariz ifadəsidir. Bakı və Naxçıvan şəhərlərində Hüseyin Cavidin ev-muzeyinin yaradılması, 1993-cü ildə Bakıda ucaldılan Hüseyin Cavidin abidəsi görkəmli ədib dövlət qayığının parlaq ifadəsidir.

Diqqətə çatdırılıb ki, Ulù Öndərimizin yolu ugurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin 2007-ci il aprelin 17-də və 2012-ci il fevralın 16-da imzaladığı Hüseyin Cavidin 125 və 130 illik yubileylerinin keçirilməsi ilə bağlı sərəncamlar dahi sənətkarərə göstərilən dövlət qayığının davamı kimi qiymətləndirilməlidir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin yubileyle bağlı 2007-ci il 15 may və 2012-ci il 20 fevral tarixli sərəncamlarla təsdiq etdiyi tədbirlər planlarına əsasən, qədim diyarımızda yubiley tədbirləri yüksək səviyyədə təşkil olunub, muxtar respublikanın ali, orta ixtisas və ümumtəhsil məktəblərində "Hüseyin Cavid" dəsləri keçilib, elmi konfranslar və simpoziumlar təşkil edilib. Həmçinin Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrında Hüseyin Cavidin "Şeyx Sənan" əsəri tamaşaşa hazırlanıb, "Naxçıvan" jurnalının bir nömrəsi adı 130 illik yubileyinə həsr olunub. Ali Məclis Sədrinin 2007-ci il mayın 15-də imzaladığı Sərəncamla təsdiq etdiyi Tədbirlər Planında hər il görkəmli şair və dramaturqun anadan olduğu günün - oktyabrın 24-nün muxtar respublikada "Hüseyin Cavid Poeziya Günü" kimi qeyd edilməsi də öz əksini tapıb.

Sonra Naxçıvan Muxtar Respublikası Yazıçılar Birliyinin sədri, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar Mədəniyyət İşçisi Asım Əliyevin "Hüseyin Cavidin həyat və yaradıcılığı", Naxçıvan Dövlət Universitetinin müəllimi, filologiya elmləri doktoru, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Elm Xadimi Hüseyin Həşimlinin "Hüseyin Cavidin poeziyası", AMEA Naxçıvan Bölüməsinin İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutunun elmi işçisi Elxan Məmmədovun "Azərbaycan ədəbiyyatının söz və fikir dahisi - Hüseyin Cavid" mövzularında çıxışları olub. Çıxışlarda ulu öndər Heydər Əliyevin Cavid şəxsiyyətinə, ırsinə, ailəsinə göstərdiyi qayğıdan geniş səhbət açılıb, böyük sənətkarın xatirəsinin əbediləşdirilməsi üçün dövlət səviyyəsində görülən işlər qeyd edilib, Cavid ırsinə göstərilən diqqətə görə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədrinə minnətdarlıq ifadə olunub. Tədbir bədii hissə ilə davam etdirilib. Sonda tədbir iştirakçıları Hüseyin Cavidin ev-muzeyinin ekspozisiyası ilə tanış olublar.

Binəqədidi yanmış binada istifadə olunan materiallar ekspertizadan necə keçirilib?

Azərbaycanda poliuretanın ekspertizası üzrə laboratoriya yoxdur, onu istehsal edən işə kənd təsərrüfatı mütəxəssisi imiş

Dünən Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində ötən il mayın 19-da Binəqədidi baş verən yanğına səbəb olmaqla təqsirləndirilən Miryusif Mahmudov və digərlərinin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi davam etdirilib. SiA-nın məlumatına görə, Əfəqan Hacıyevin sədriyi ilə keçirilən prosesdə təqsirləndirilən şəxslərin və zərərçəkmişlərin ifadələri dinişnəlib. Hakim ilk olaraq təqsirləndirilən şəxs "Global Stone" MMC-nin baş direktoru olmuş Əsgərov Ələkbər İldırım oğluna ifadə verəsi üçün söz verib. O deyib ki, Miryusif Mahmudovun təklifi ilə 2011-ci ildən bu vəzifədə işləməyə razılışib və şirkət üçün "Müəssisənin bütün ehtiyatlarının planlanması" sistemini qurub: "Mənim bundan başqa heç bir fəaliyyətim olmayıb. İl yarımındır ki, cəmiyyətdən təcrid olunmuşam. Uzun illədir ki, başa-başqa ölkələrdə fəaliyyət göstərmışəm. Sonradan qərar verdik ki, niyə öz biliklərimizi, bacarığımızı öz ölkəmizdə paylaşma-yaq". Daha sonra Ə.Əsgərov suallara cavab verib.

Dövlət ittihamçısı Fərid Nağıyev material yanğı-yanmadığının necə ekspertizadan keçirildiyini soruşub: "Çünki Azərbaycanda poliuretanın ekspertizası üzrə laboratoriya yoxdur". Ə.Əsgərov bunu sıfarişinin özünün tələbi ilə edildiyini deyib: "Bu işlər mənim səlahiyyətimə daxil deyildi. Sıfarişçi özü harda istəsə, yoxlatdırırdı. Biz sadəcə texniki şərət uyğun olaraq material hazırlayırdıq".

Zərərçəkmiş Feyzulla Bağırov isə sual verərək xaricdən maye halında alınan məhsulun burada qablaşdırılarkən əlavə hansısa məhsulun qatılıb-qatılmadığını soruşub. Ə.Əsgərov isə bunun mümkün olmadığını deyib.

Diger təqsirləndirilen Uğur Bəşirov isə bildirib ki, 2013-cü ilin iyun ayında "Global Stone" MMC-də direktor kimi işə başlayıb: "Mən bina üzlənəndən sonra vəzifəyə təyin olunmuşam". Sonra məhkəmə prosesində fasilə elan olunub.

Günü ikinci yarısında söz ifadə verməsi üçün təqsirləndirilən şəxs Bəşirov Uğur Firuz oğluna verilib. O qeyd edib ki, 2001-ci ildə Gəncə şəhərində yerləşən Azərbaycan Kend Təsərrüfatı Akademiyasını bitirib: "Akademiyani bitirəndən sonra bibisi oğlu M.Mahmudovun rəhbərlik etdiyi Gəncə şəhərində yerləşən "Metal plastik" ASC-nin təchizat şöbəsinin mütexəssisi, 2005-ci ildə Aqromexanika Elmi Tədqiqat İnstitutunun kiçik elmi işçisi kimi fəaliyyət göstərmişəm və 2011-ci ildə texniki elmləri namizədi elmi ad almışam. 2013-cü ilin iyun ayında "Qlobal Konstrakşn" MMC-də işə başlamışam. Mənim Binəqədide gedən işlərlə heç bir bağlılığım yoxdur".

Xatırladaq U.Bəşirov ibtdai istintaqa ifadəsində bildirib ki, 2011-2012-ci illərdə Gəncə şəhərində yerləşən Aqrar Universitetində assistent-müəllim işləmiş, maddi vəziyyəti ağır olduğundan bibisi oğlu Miryusif Mahmudova müraciət edib "Global Stone" MMC-də onu işə qəbul etməsini xahiş etmişdir. Miryusif Mahmudov da 2013-cü ilin iyun ayında öz emri ilə onu həmin cəmiyyətin baş direktoru vəzifəsinə təyin etmişdir. Şirkət "Poliuretan" məhsulunun is-

tehsili ilə məşğul olur və fabrik Aşağı Güzdək kəndində yerləşir. Həmin ərazidə Miryusif Mahmudova məxsus "M Line" MMC adlandırın mebel istehsalı olan fabrik yerləşir. Rəhbərlik etdiyi şirkət mebel fabrikinin ərazisində istehsalat sahəsini icarəye götürüb. "Poliuretan" məhsulunun tərkibi izosyanat və poliol adlı iki maddədən, kompanentdən ibarətdir. Yəni həmin maddələr maye halında xammal şəklində Türkiyənin "Rovaq Tekpol" adlı şirkətindən alınaraq Azərbaycan Respublikasına getirilir, daha sonra xüsusi dərgahda tökülek kimyəvi reaksiya baş verir və maye halında olan madələr bərk maddə olan "Poliuretan" maddəsinə çevrilir. O deyib ki, poliuretan məhsullarının üzlənilməsi sahəsində işləmədiyi üçün bu barədə geniş izah verə bilmez, amma ona məlumudur ki, düz səthli divarlarda məhsul bir başa kley vasitəsi ilə divara da yapışdırıla bilir. Əslində həmin məhsul çətin yanan məhsuldur.

Təqsirləndirilən şəxs Novruzov Qəzen-fər Mehərrəm oğlu isə ifadəsində diqqət çatdırıb ki, 2012-ci ildə səhhəti ilə əlaqədar Binəqədi Rayon icra Hakimiyətinin başçısının birinci müavini vəzifəsindən öz xahişi ilə azad olunub: "Mən iki ildir ki, Almaniya-da mülalıca olunurdum. Həmin vaxt isə Binəqədide heç bir hadise baş verməmişdi". Digər şəxs Əlibeyov Akif Muradəli oğlu isə ifadəsində bildirib ki, baş verən hadisələrlə bağlı heç bir cinayət əlaqəsi olmayıb. Sonda çıxış edən Rəcəbov Ədalet Şəmsəddin oğlu isə işlərə aidiyatının olmadığını və hətta layihə smeta tələblərinin onun tərəfindən hazırlanmadığını diqqətə çatdırıb.

Ifadələr dinişnildikdən sonra məhkəmə prosesinin növbəti tarixi oktyabrın 25-i saat 10:30-a təyin edilib.

Qeyd edək ki, ötən il mayın 19-da paytaxtın Binəqədi rayonu ərazisində çoxmərtəbeli yaşayış binasında ağır nəticələrə səbəb olmuş yanğınlı bağlı binaların üzlənməsində istifadə olunan poliuretan məmulatını istehsal edən "Qlobal Stone" və "Global Constuction" MMC təsisçisi Yusif Mahmudov, "Qlobal Stone" MMC-nin baş direktoru Uğur Bəşirov, "Global Construction" MMC-nin sədr müavini Ələkbər Əsgərov, 2012-2013-cü illərdə Binəqədi rayon mənzil-kommunal təsərrüfat birliyinin reisi işləmiş rayon icra hakimiyətinin təsərrüfat şöbəsinin müdürü Ədalet Rəcəbov, Binəqədi rayonu, 72 sayılı mənzil-kommunal istismar sahəsinin reisi Nizami Orucov və binanın poliuretan materialla üzlənməsi işlərinə nəzarət funksiyalarını həyata keçirməli olan, 2012-2013-cü illərdə Binəqədi rayon icra Hakimiyəti başçısının birinci müavini işləmiş Qəzen-fər Novruzov Cinayet Məccəlesi 225.2-ci (ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümüne və digər ağır nəticələrə səbəb olan yanğın tehlükəsizliyi qaydalarını pozma) və 308.2-ci (vezifə selahiyətlərindən suis-istifadə ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək barələrdən məhkəmə qərarı ilə həbs qətimkən tədbiri seçilib. Bundan başqa, "Dərnəgül Boru" Zavodunun laboratoriya rehbəri Ağacavad Məmmədov və Səhiyyə Nazirliyi yanında Gigiyyəna və Epidemiologiya Mərkəzinin baş direktoru Akif Əlibeyov da cinayət işinə cəlb edilib. Onlar barəsində həbs qətimkən tədbiri seçilməyib. Yanğın nəticəsində 15 nəfər ölüb, 50 nəfər xəsarət alıb.

Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyev xarici donorlar tərəfindən Azərbaycan ərazisində qrantların verilməsi barədə "bir pəncərə" prinsipinin tətbiq edilməsi haqqında Fərman imzalandı. Təbii ki, bu Fərman vətəndaş cəmiyyəti institutlarının inkişafına göstərilən növbəti dövlət dəstəyidir. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz də Fərmanın QHT-lərin fəaliyyətində şəffaflığın və hesabatlılığının artırılması mühüm rol oynayacağını bildirdilər.

Beynəlxalq Münasibətlərin Araşdırılması Mərkəzinin rəhbəri Ruliz Qonaqov:

- Bu Fərman Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti təsisatlarının inkişafına yönəlmüş dövlət siyasetinin davamıdır. İki il önce QHT-lərin fəaliyyətində hesabatlılığı və şəffaflığın artırılması məqsədile qanunvericiliyə dəyişiklik edilmişədir. Heç kəsə sərr deyildi ki, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən, xüsusiilə də, xaricdən maliyyə-

QHT-lər "bir pəncərə" prinsipindən yararlanacaqlar

"Bu Fərman vətəndaş cəmiyyəti institutlarının fəaliyyəti və inkişafı üçün çox ciddi addımdır"

leşən bir səra QHT-lərin fəaliyyətində şəffaflıq və hesabatlılıqla bağlı ciddi problemlər vardi. Bu iki il ərzində həmin təşkilatlar saflıq edildi, müəyyənləşdi və bezilərinin barelərində hüquqi tədbirlər görüldü. Bezi QHT-lərin qrant vesaitlərini təyinatı üzrə istifadə etməmələri, dövlət və milli maraqlara zidd, xarici dairələrin mənafelerinə uyğun fəaliyyət göstərmələri ötən müddət ərzində bir daha aşkar çıxarıldı. Bununla belə iki il əvvəlki dəyişikliyin praktikada meydana çıxara bilecəyi problemlərin öyrənilməsi məqsədiyle Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında QHT-lər Dövlət Dəstəyi Şurası yanında QHT nümayəndələrindən ibarət Hüquq və Monitoring Komissiyası yaradılıb. Komissiya QHT-lərin və beynəlxalq təşkilatların təkliflərinə toplayaraq, beynəlxalq donorların Azərbaycandakı fəaliyyətə bağlı qaydaların sadələşdirilməsi üçün təkliflər hazırlayıb. Bütün bunlar QHT-lərin inkişafına və fəaliyyətlərinin şəffaflaşdırılması yönəlmüş addımlar idid. Nehayət, Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti institutlarının gücləndirilməsi və fəaliyyətlərinin dəsteklənməsi, xarici donorlar tərəfindən Azərbaycan Respublikasının ərazisində qrantların verilməsi prosedurunun asanlaşdırılması məqsədile "bir pəncərə" prinsipinin tətbiqi barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən Fərman imzalandı. Bu Fərman vətəndaş cəmiyyəti institutlarının fəaliyyəti və inkişafı üçün çox ciddi addımdır. Hesab edirəm ki, QHT-lər Prezidentin bu addimini layiqli qiymətləndirməlidirlər. Çünkü dövlət onların qaldırıqları problemlərin həlliə adekvat reaksiya verib. Bu güne qədər QHT-ləri narahat edən bir sıra məsələlər vardi ki, bu Fərmandan onlar öz əksini tapıb. Fərman Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti ile hökumət arasında dialoqun bariz nümunəsidir. Fərmandan QHT-lərin xarici donorlardan maliyyələşməsinin hüquqi proseduru göstərilib. Nazirlər Kabinetin nəzərdə tutulan müddətə qaydaları hazırlanıb, aidiyəti üzrə təqdim edəcək. Hesab edirəm ki, yaradılmış hüquqi mexanizm, qaydalar QHT-lərin yaradılan imkanlardan suis-istifadəsinin qarşısını alacaq. Burada narahatlılığı ciddi əsas görmürem.

QHT münasibətləri yeni mərhələyə qədəm qoyub. Ölkədə aparılan islahatlar prosesinin şəffaf aparılması baxımdından QHT-lər bu proseslərə cəlb olunur. QHT-lərin yeni qurulan Açıq Hökumətin Təşviqinə Dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoq Platformasından da gözləntiləri böyükdür.

"Demokratik Azərbaycan Namine" Gənclərin İctimai Birliyinin sədri Elməddin Behbud:

- Həc kimə sərr deyil ki, müəyyən QHT-lərin fəaliyyətində şəffaflığın və hesabatlılığın təmin edilməsi ilə bağlı nəinki problemlər vardi, hətta konkret ciddi qanun pozuntuları mövcud idi. Bir çox QHT-lər xarici donorlardan elde etdiykləri qrant vesaitlərini təyinatı üzrə istifadə etmək əvəzine, şəxsi və müəyyən qaranlıq siyasi məqsədlərin həyata keçirilməsi üçün sərf edirdilər. Bu hal, bütövlükde, QHT sektorunun fəaliyyətini kölgə altına alırdı. Bu cəhətdən düşündürəm ki, QHT-lər qanunvericiliyin onlara verdiyi imkanlardan effektiv şəkildə istifadə etməklə yanaşı, şəffaflığın qorunub-saxlanılmasında və inkişaf etdirilməsində də cəmiyyət qarşısında məsuliyyətlərini unutmamalıdır. Doğrudur, mövcud qanunlarımız ölkə QHT-lərinə xarici donorlara əməkdaşlıq etmək üçün bütün imkanları yaradır. Ancaq buna baxmayaraq, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının bu qaydaların daha da sadələşdirilməsi ilə bağlı müraciətləri nəzərə alınaraq, belə bir sənəd imzalanıb. Cənab Prezidentin imzaladığı Fərmana müvafiq olaraq, 2017-ci il yanvarın 1-dən xarici donorlar tərəfindən Azərbaycan Respublikasının ərazisində qrantların verilməsi prosedurunda "bir pəncərə" prinsipi tətbiq olunacaq. Eyni zamanda, qrantın maliyyə-iqtisadi məqsəd-müvafiqliyi ilə bağlı rəyin əldə olunması prosedurunun sadələşdirilməsi üçün də müvafiq addımlar atılacaq. Fərmandan qeyd olunan müddətə Nazirlər Kabinetin bunun mexanizmlərini hazırlayaraq təqdim edəcək. Normativ akt hazır olduqdan sonra QHT-lər yaradılmış imkanlardan rahatlıqla yararlanıb.

GÜLYANƏ

25 oktyabr 2016-cı il

"Səmsi Əsədullayev" xeyriyyə ictimai birliliyinin nümayəndəsi Cəsarət Hüseynzadə:

- Bu Fərman ölkə başçısının siyasi iradəsinin və vətəndaş cəmiyyətine verdiyi diqqətin təzahürüdür. Məlum olduğu kimi, xarici donorlar vasitəsi ilə maliyyələşən bəzi QHT-lərin fəaliyyətində şəffaflıqla bağlı bəzi problemlər var idi. Məsələni tam aydın ifadə etsək, bəzi QHT-lərin qrant aldığı mövzular ilə bağlı deyil, siyasi fəaliyyət ilə, həmçinin, milli maraqlarımıza zərba vura biləcək fəaliyyətlərle məşğul olmuşlar. Bu baxımdan, xarici donorların verdiyi qrantlarla bağlı qanunvericiliyə müəyyən dəyişikliklər oldu. Fərman məhz bu qrantların "bir pəncərə" prinsipi ilə qeydiyyata alınmasını nəzərdə tutur. Hesab edirəm ki, xarici donorların Azərbaycanın və cəmiyyətimizin inkişafı namine fəaliyyətləri üçün imkanlar xeyli genişləndi. Bu, yerli QHT-lərin fəaliyyəti üçün də müsbət rol oynayacaq. İlk növbədə, yeni-yeni layihələrin icra olunması, QHT-lərin maliyyə və institutional inkişafına xidmət edəcəkdir. Ümumiyyətdə, son vaxtlar dövlət və

Məlum oldu-
ğü kimi,
2017-ci ilə
Ermənistanda par-
lament seçkiləri ke-
çiriləcək və bu se-
çkilərə qədər işgalçi
ölkənin prezidenti
xal toplamaq üçün
əlindən gələni edir.
Bu xüsusda, Serj

Sarkisyanın Yere-
vanda baş verən iyul hadi-
sələrinən sonra "islahat-
lara" getməsi, onun haki-
miyyət strukturlarında
"köklü kadr dəyişiklikləri"
etməsi də məhz 2017-ci ilə
hesablanmış addım kimi
qiymətləndirile bilər. Ermə-
nistanın mətbuatını izlədikcə,
aydın görünür ki, xalqın
Sarkisyanə qarşı inamı
yoxdur. Belə ki, əhalinin
sosial vəziyyətinin acı-
caqlı duruma düşməsinə
səbəb olan iqtisadi tənəz-
zül, qiymətlərin, demək
olar ki, günaşırı şəkildə ba-
halaşması nəticəsində, Er-
mənistanda etiraz dalgaları
hələ də səngimir.

Erməni xalqı cinayətkar Sarkisyanın istefasını və cəzalanmasını tələb edir

Bu, xüsusilə, Ermənistanda baş verən son hadisələr zamanı bir daha aydın görünür ki, ölkə əhalisi bu tələbləri yerine yetməyənə qədər mübarizələrini apara-caqlarını bildirirlər. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin İsrail dövlətindəki nümayəndəliyinin direktoru, beynəlxalq münasibətlər sahəsində ekspert Arye Qu-tun fikrincə, Sarkisyan rejiminin müasir Ermənistanın problemlərini həll etməkde acizlik dərəcəsinin bütün hədləri aşmasından əhalinin narazı olması bu günün reallığıdır. Ekspert yazar: "Ermənistanın istər iqtisadi, istərsə də siyasi vəziyyəti göstərir ki, ölkə səmərəli idarə olunmur, çünki məhz iqtisadi durum hökumətin fəaliyyətinin real bacarığının aynasıdır. Ermənistanın iqtisadi göstəricisi son dərəcə aşağıdır: dünyada 116-ci yer. Ermənistan iqtisadiyyatının göstəricilərinə görə Sudan, Tanzaniya, Zambiya, Çad, Mongolustan və Nepal kimi ölkələrin iqtisadiyyatın dan geri qalması faktıdır. İqtisadiyyati acinacaqlı vəziyyətdə olduğu üçün hakim olaqarx rejimi öz xalqına qarşı "ağ soyqırımı" siyaseti yürüdür." A.Qut, həmçinin, ölkədə baş veren soyqırımların icraçısı Sarkisyan olduğunu bildirib: "Hər-çənd hamiya məlumdur ki, Ermə-

nistanın in-
diki rehbər-
liyi ilə bü-
tün lükilə
Azərbayca-
nın Xocalı
şəhərinin
günahsız
sakinlərinin
qanına bu-
laşmış real
terrorçular-
dan ibaretdir. Yeni Sarkisyan da,
Sefilyan da bir bezin qırğıdır. 1992-ci ilde Xocalıda soyqırımı akti-
nin ideoloqu ve əsas icraçısı,
məhz Sarkisyan olub. Sefilyan isə
"Azərbaycanı diz çökdürmek" ar-
zusunda idi. Ancaq bugünkü Azə-
rbaycanın artıq XX əsrin 90-cı illeri-
nin Azərbaycanı olmadığını nə
Sarkisyan, nə də Sefilyan başa
düşür. Təessüf kimi, Ermənistanın
siyasi liderlərinin coxu özünün
"meqaerməni aləmi"nde yaşamaq-
da davam edir. Azərbaycan tor-
paqlarını işgal etdiyi üçün Cənubi
Qafqaz regionunda təcrid durumu-
na düşən Ermənistən Xəzər dəni-
zinin neft-qaz resursları ilə bağlı
əsas geosiyasi və geoiqisadi layihələrdən kənardə qalıb. Bu da, bir
daha sübut edir ki, Ermənistən
rehbərlərinin nə strategiyası, nə
də taktikası var. Danılmaz faktdır
ki, onlar Ermənistəni Cənubi Qaf-
qazda bataq gəmi kimi hamının
tərk etdiyi asılı ölkə vəziyyətine
salıblar".

Erməni siyasetçisi Aram Karapetyanın fikrincə isə, ölkə iqtisadiyyatının indiki xoşagəlməz iqtisadi durumunu 70 faiz obyektiv səbəblər, 30 faiz subyektiv səbəblər şərtləndirib. Karapetyan fikrini belə tamamilə: "Obyektiv səbəblər Ermənistənin daxilində yolların olmaması, müvafiq infrastrukturun tamamilə məhv edilməsi, subyektiv səbəblər isə pis idarəcili, oligopoliya, proteksionizm və s. ilə bağlıdır. 30 faizlə bağlı problemi həll etmək asandır. Haki-
miyyət dəyişən kimi bu problem həllini tapacaq".

Sarkisyanın kadr dəyişiklikləri nəyə hesablanıb?

İşgalçi ölkədə vacib məsələ-
dən olan Serjikin "islahatları"
olub. Məsələyə aydınlıq getirən
"Atlas" Araşdırıcılar Mərkəzinin
rehbəri Elxan Şahinoğlu baş na-
zırı Karen Karapetyan ölkə iqtis-

Serjikin "islahatlar" planı ölkəni xaosdan xilas edə bilmir

Sarkisyan rejiminin nə ölkəni idarə etmək strategiyası, nə də taktikası var

diyyatında nəsə yenilik etmək və ölkəni ağır iqtisadi böhran-
dan qurtarmaq istəyində olma-
sının mümkünüsüz olduğunu
deyib: "Ancaq onun istəyi
azdır. K.Karapetyan istə-
yini reallaşdırmaq üçün
3 ciddi maneəni aşma-

se də, hakimiyətdən imtina et-
məyəcək. Sarkisyan konstitusiya-
ni da ona görə dəyişdi ki, Ermə-
nistəni parlamentdəki çoxluq va-
sitsilə idarə edə bilsin. Buna
baxmayaraq, Ermənistənin bu-
günkü faciəsində Aqanbekyan
Sarkisyan qədər günahkardır.
Məhz bu şəxs hələ SSRİ-də yenİ
başlanan yenidənqurma dövrün-
de "Dağlıq Qarabağ Ermənistana
məxsus olmalıdır" fikrini söyle-
mişdi. Bu, Dağlıq Qarabağdakı
ermeni separatçıları üçün filit ro-
lunu oynadı. Aqanbekyanın "mə-
ləhəti" ilə Sarkisyan və Koçaryan
kimi separatçılar işğala baş vur-
masayırlar, Ermənistən Azerbay-
canla normal qonşuluq münasi-
betlərinə çalışıydı, Ermənistən
indiki qədər ağır vəziyyətə sürüklənəməzdidi. Dağıdıcı yolu seçdilər,
bu da nəticəsi".

Qeyd edək ki, ölkədə ən çox
gərginlik yaranan məsələ Erma-
nistən prezidenti S.Sarkisyanın
sərəncamı ilə ölkənin müdafiə
naziri Seyran Ohanyan vəzifəsin-
dən kənarlaşdırılması, onun yeri-
ne Prezident aparatının rehbəri
Vigen Sarqyanın gətirilməsi
olub. Doğrudur, aprel döyüşlərin-

dəki ağır meglubiyyətdən sonra
onun tezliklə istefaya göndərilə-
cəyi gözənləndirdi. Çünkü aprel dö-
yüşləri tekce Ohanyanın taxt-taci-
ni deyil, Ermənistən hakimiyəti-
nin bünövrəsini sarsıtdı. İşgal et-
dikləri torpaqların müəyyən his-
səsini Azərbaycan Ordusu tərə-
findən azad edilməsi, ordudakı
saysız-hesabsız itkiler xalq
arasında Sarkisyanın sarsı-
mış nüfuzunu heç nə endirdi.
Bu baxımdan gözdən pərdə
asmaq üçün Serjikin kadr is-
lahatlarına başlamaqdan
başqa yolu qalmadı. Bir də,
Sarkisyan anlayırdı ki, səfa-
let içinde yaşayın ermənilər
onun yaritmaz siyasetinin,
korruptioner məmurlarının
əlindən boğaza yığılib, ölkə
aos təhlükəsi ilə üz-üzədir, hər
an xalq ışşanı baş verə bilər. Be-
lə məqamda vəziyyətdən çıxməq
çünki ən optimal variant xalqın ağı-
zını yummaqdır. Şübhəsiz ki,
Sarkisyan hakimiyətdə qalmaq
çünki ona sadıq nazirləri belə qur-
ban verməyə hazır idil və bunu et-
di də.

Göründüyü kimi, baş verən
proseslər, onu sübut edir ki, indi
S.Sarkisyan istəyir ki, müxtəlif
manevrələr etməklə vəziyyətdən
çıxınsın, ancaq özü qazdıığı quyu o
qədər dərindir ki, oradan çıxməq
mümkünsüzdür. Bir də öz torpa-
ğında onlara yaşamaq üçün yer
veren bir xalqa qarşı işgalçılıq,
terrorçuluq və soyqırımı aktları
həyata keçirmək bahasına işlə-
nən cinayətin hansı nəticələrə
gətirib çıxardığını anlamaq üçün
isə erməni olmaq belə yetəridir.
Nə qədər ki, işgalçi ölkə və Sar-
kisyan hakimiyəti bu reallığı an-
lamır - siyasi, iqtisadi, sosial böhran-
lar mənşəsində ele boğula-
raq məhvə doğru gedəcək və iq-
tidarda uzun müddət duruş gətirə
biləcək ciddi sual altında qala-
caq.

A.SƏMƏDOVA

Şəhid ömrü, ana nisgili

"Vətən mənə oğul desə nə dərdim,
Mamir olub qayasında bitərdim"

Bu sözləri vaxtilə Azərbaycanın və tənpərvər qəhrəman oğulları üçün Məmməd Araz demmişdir. Oğullar ki, vətən uğrunda canlarını qurban vermiş, yüksəkələrə ucalaraq, şəhidlik zirvəsinə qalxmışlar. Belə oğullardan biri də Laçın rayonu 40 nömrəli orta məktəbin məzunu olmuş İbrahimov Mahmud Azər oğludur. Cəbrayıllı rayonunun Sarıcəli kəndində doğulub. Hazırda ailəsi məcburi köçkünlər kimi Bakı şəhərində yerləşmişdir. Mahmud başqa sınıf yoldaşları kimi tam orta məktəbi qurtardıqdan sonra hərbi xidmətə çağırılmışdır. Sərhəd bölgəsi olan Tərtər rayonunda xidmət edərkən bu ilin aprel ayının 2-5 tarixində gedən qızığın döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olub. Döyük yoldaşlarının və komandirinin dediyinə görə, o, yaralı olmasına baxmayaraq 50-yə yaxın əsgər yoldaşını döyük bölgəsindən uzaqlaşdırılmışdır və axırkıncı yaralını götürürken, azığın erməni gülləsi onu susdurmuşdur... Bu susmaqla yüksək bir zirvəyə qalxdı, elçatmadan bir zirvəyə. Şəhidlik zirvəsinə. Bu adla o, tek Laçın rayonu 40 nömrəli məktəbin müəllim kollektivinin sevimliyi deyil, Azərbaycan xalqının da sevimlisinə çevrildi və əbədi bir ölüm yaşadı. Bu ığdıllı qarşısında baş əyir, ürəyimden gələn bu sözləri ona ünvanlayıram:

**On doqquz il yaşadım yüze bərabər,
Sən hələ ölməyib yaşayacaqsan.
Mahmud, ölməzliyə qovuşdu adın,
Şəhidlik zirvəsin daşıyacaqsan.**

Əziz şəhid dostum!

Sən sevərək yaşadın, sevilərək xalqın qəlbində əbədi iz qoydun. Evdə valideynlərini, məktəbdə müəllimlərini, yaxın dostlarını sevdin. Ömrünün 19-cu baharında əlvida dedin öz gənc həyatına və şəhidlik zirvəsinə ucaldın. Bununla Azərbaycan xalqının sevimlisinə çevrildin. Elə bil torpaq uğrunda şəhid olmağını bildirdi. Mahmud - əsgərliyə gedərkən anasıyla görüşüb bu sözləri demişdi: "Ana, az vaxtda torpaqlarımız geri qaytarılmalıdır, lazım gələrsə torpaq uğrunda şəhid olmağa da hazırlam". Bəli, mən bu gün şəhid anası tanıyorum. 19 yaşılı şəhid anası onu heç bir övladıyla əvəz etmir. Mahmud hər gün fəryad qoparır, bu fəryad anaya ürəyindən gələn sözləri ünvanlayır.

**İki aprel son döyük oldu, qardaş,
Doğma ananla son görüş oldu,
qardaş.
Kimə verək təsəlli, atasına təsəlli,
anasına təsəlli,
Ağlama şəhid anası, ağlama.**

Qəmətinə uca tut, şəhid atası,

Vaxt geləcək Azərbaycanın üzərində qara buludlar geri çəkiləcək. Günəş bir də doğacaq, qələba bayrağı başımız üzərində dalgalanacaq. Bunu mən yox, Mahmud kimi şəhid qardaşımızın ruhu deyr.

Əziz şəhid qardaşımız, bir məktəbli kimi sənin və bütün şəhid qardaşlarımızın ruhu önündə baş ayırıq. Allah size rəhmət eləsin! Qəbriniz nurla dolsun!

**Şəfa Musallı,
Səbail rayonu, 162 sayılı məktəbin 9-cu sınıf şagirdi**

Şər maşınının budəfəki sükanı kimin əlindədir?

Və ya "Azadlıq"ı "pulsuzluq"dan çıxara bilməyənlər xaricdə telekanal açır

Son günlərdə "Azadlıq" (Azadlıq.info) qəzetində milli və dövlətçilik maraqlarına yönələn şər-böhtən, şəntaj dolu materialların dərc olunmasından xəbersiz deyilsiniz. Əgər əvvellər "Azadlıq" qəzeti ən azı kiçik həcmli informasiyaların verilməsində müəyyən qədər ehtiyat edirdi, bu gün o, ehtiyatı da tam əldən verib.

Son 10 gün ərzində "Azadlıq" (Azadlıq.info) şəntaj xarakterli, həqiqiliyi, birmənali şəkildə şübhə doğuran, heç bir mənbə tərifindən təsdiqlənməyən, əksinə, inkar edilən onlarla yazılar dərc olunub ki, bu yazılar sırf müəyyən məkrli maraqlara xidmet edir. "Azadlıq.info"nın 23.10.2016-cı ildə dərc etdiyi "AXCP-ye 13 nəfər gənc üzv qəbul edildi" başlıqlı yazında göstərilir ki, AXCP Nəsimi rayon şöbəsində iclas keçirilib və 13 nəfər gənc partiya sıralarına qoşulub. Apardığımız araşdırımlar nəticəsində isə bəlli oldu ki, ümumiyyətlə, son bir aydan artıqdır ki, AXCP Nəsimi rayon şöbəsi iclas keçirməyib. Bundan başqa, AXCP mətbuat katibi ilə yazılı şəkildə əlaqə saxlaşdırıb və həmin 13 nəfər gəncin adlarını deməsini xahiş etdi. Oktyarbin 14-de saat 21:38-də "Azadlıq.info" da dərc olunan "AXCP rayon şöbə sədri polise niyə aparıldı" başlıqlı yazıdan cəmi 30 dəqiqə sonra partianın Neftçala rayon şöbəsinin sədri Əflatun Əhmədzadə sosial şəbəkələrdə status yazaraq, həbs edildiyi ilə bağlı xəberləri təkzib etdi. Bununla da özləri-özlərini yalanlaşmış oldular.

"Azadlıq" Əli Kərimlinin və erməni lobbi təşkilatlarının maraqlarına xidmət edən sektadır"

"Azadlıq"ın bu tipli dezinformasiyalar dərc etməsində məqsəd nədir? Ümumiyyətlə, son vaxtlar müxalifet mətbuatında bu cür hallar nə üçün da-ha geniş vüset alıb? Bütün bu suallara cavab vermək üçün politoloqların fikirləri öyrəndik. Mövzu ilə bağlı "SƏS" qəzetine açıqlama verən politoloq Mirsamir Məmmədov bildirib ki, "Azadlıq" qəzeti sırf Ə.Kərimlinin marağına xidmet göstərən bir sektadır: "Bu qəzet heç vaxt obyektiv fikir dərc etmir. Qəzetiñ tirajlığı bütün materiallar kompromat fikirlər, şər-böhtən xarakterli və dövlətçiliyimizi hədəf alan xəberlər olur. "Azadlıq" qəzetiñ bütün amalı və hədəfi Azərbaycan dövlətçiliyinə zərbə vurmaq, ölkəyə mənfi imic qazandırmaq və Ə.Kərimlinin, AXCP-nin maraqlarının təmin olunmasına çalışmaqdır. Bu qəzet xarici qüvvələrin və anti-azərbaycançı dairələrin, bila-vasite AXCP-nin gizli xidmet etdiyi erməni lobbisinin maliyyə dəstəyi ilə fəaliyyət göstərir. Məhz bu səbəbdən, bu qüvvələrin "Azadlıq" qəzetiñde bütün istek və maraqları təmin olunur. Həmin qüvvələrin birbaşa istek və tapşırığı olaraq bu qəzet fasilsəz Azərbaycan dövləti eleyhine şər və böhtən xarakterli fikirlər tirajlayaraq dövlətçiliyimizə qarşı düşmen mövqe sərgileyir. Məsələ tam ayındır, cünki bu sektə orqanı media və mətbuat qaydalarından 360 dərəcə uzaq fəaliyyət göstərir. Qəzetiñ bütün fəaliyyət prinsipində obyektivlik, tərefsizlik və qərəzsizlik

kimi media qanunları kobud şəkildə pozulur. Fəaliyyət predmeti sadəcə bir məsələdən ibaretdir: Ə.Kərimli və AXCP-nin maraqlarından çıxış etmək və Azərbaycan dövlətçiliyini hədəfə almaq. Bu qəzeti bütün qayesi və amali ibarətdir".

"Pulsuzluqdan şikayet edən adam xaricdə telekanalı necə açır?"

Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədr müavini Elçin Mirzəbəyli "Azadlıq" qəzeti ilə bağlı mühüm detalları qəzətimizə açıqladı: "Əvvəla, sual etmək lazımdır: qəzetiñ rəhbəri bəyan edir ki, pulsuzluqdan "Azadlıq"ı dərc etdirə bilmirlər. Hətta zaman-zaman gözə kül üfürmək üçün qəzetiñ çapını müvəqqəti olaraq dayandırırlar. Pulsuzluqdan "Azadlıq"ı dərc etdirə bilmədiyi bəyan edən bir adam bəs xaricdə "Turan" TV"-ni necə açır? Hansı maliyyə hesabına? Ümumiyyətlə, "Azadlıq" qəzeti AXCP sədri Ə.Kərimlinin şəxsi istək və arzularına, onun şəxsi çıxarlarına xidmet edir. Eyni zamanda, Ə.Kərimlinin bağlı olduğu xarici texribatçı dairələrin maraqlarına çalışır. Yəni "Azadlıq" qəzetiñ fəaliyyəti Azərbaycan milleti və dövleti üçün tehdiddir. "Bu gün Azərbaycanda bütün sahələr üzre əldə edilmiş inkişaf və siyasi sabitlik göz öndədir. Məhz inkişafımızı, tərəqqimizi və gücümüzü qısqanan qüvvələrdir ki, son vaxtlar özlərinin şər-böhtən maşınlarını yenidən işə salıblar. Biz bir neçə gün önce "Freedom House", "Human Rights Watch" təşkilatlarının Azərbaycanla bağlı açıqladıqları qərezli və qeyri-obyektiv hesabatlardan bunun şahidi olduq. Sadəcə, bunları ciddiye almaq lazımdır".

SAMİR

Əli Kərimli -Cəmil Həsənli "iddiaları"

Və ya kim-kimə "davay, dosvidaniya" deyəcək

Biz əvvəlki yazılarımızdada qeyd edəndə ki, iki aydan bir AXCP sədri Ə.Kərimli "Milli Şura"nın rəhbərini özündən kənarlaşdırması ətrafında "baş sindirir", həmin an anlamaq iqtidarından olmayan C.Həsənli "belə bir şey yoxdur" deyərək diqqəti özündən yayındırmağa cəhd edirdi. Ancaq görünür, bu gün onun bu cəhdinin ugursuz olması faktdır.

Cəmil Həsənli Əli Kərimliyə ağır "yükdür"

Xüsusiələr son günlər AXCP sədri Ə.Kərimlinin nəzareti altında olan "Milli Şura"da baş veren qarşılurmalar bunu deməyə əsas verir. Belə ki, qurumun sədri C.Həsənli Ə.Kərimli ilə müzakirələr aparmadan, onun rəyini öyrənmədən Avropada müxalifyönü mühacirler sayesində "təşkilatlanma" işlərinə cəhd edib. Bu işdə də ona yardım edənlər "Milli Şura"da qalan keçmiş müsəvətçi T.Yaqublu və "qiyamçı sefir" kimi tanınan

A. Məmmədovdur. Bu yaxınlığı təsdiq edən digər bir məqam isə "Milli Şura"nın ötən ayın 11-də keçirilən mitinqi zamanı C.Həsənlinin T.Yaqublu ilə birlikdə Brüsselə qiyamçı diplomatla görüşə getməsidir.

"Milli Şura"dakı etibarlı mənbədən belə bir məlumat verilir ki, yaxın günlərdə Həsənlinin istəfa qərarı mediaya açıqlanacaq. Həmçinin, mənbənin qeyd etdiyinə görə, "Milli Şura"nın qeyri-resmi sədrliyini Ə.Kərimli edir, C.Həsənli isə, sadəcə, Kərimlinin səhvlerini, müxtəlif ağrıqlarını öz üzərinə götürür. Ona görə də Ə.Kərimli C.Həsənlinin istefasından dərhal sonra "Milli Şura"ya sədr keçməyi qətiləşdirib. Bu yerdə maraqlı

sual ortaya çıxır: deməli, "Yurd", AXCP və Milli Şura"ya sədrlik edən Ə.Kərimli bütün oyunlardan çıxaraq, indi də "üçbaşlı əjdah" olmaq "istəyir".

Yeri gəlməkən, daha bir faktı xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, C.Həsənli-Ə.Kərimli qarşılurmazı birinci dəfə baş vermir. Vaxtılı AXCP-dən istəfa vermiş Həsənli bunu Kərimlinin xəyanətlərinə görə etdiyini bəyan etmişdi. İndi də eyni halın yaşanması şübhə doğurmur.

C.Həsənli başa düşür ki, Ə.Kərimli özünü cəsarət edə bilmədiyi ən pis işlərin hamisini ona gördürüb, bütün oyunlarında ondan maksimum şəkildə yararlanıb. Bu gün isə C.Həsənli amili Ə.Kərimlini qane etmir.

Beləliklə, son günlər Ə.Kərimli-C.Həsənli cütlüyü arasında baş verənlər və kimin-kimə "davay, dosvidaniya" edəcəyini isə yaxın zaman göstərecək. Amma sonda nəzərə almalıylı ki, artıq "Milli Şura"nın yarandığı gündən ölü qurum kimi fəaliyyət göstərməsi, hazırkı məqamda isə parçalanması dənilməz reallıq kimi qiymətləndirilə bilər.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

TƏRS BAXIŞ

Əli Kərimlinin siyasi meymunçuluğu*Yaxud AXCP sədrinin suallarla dolu lüzumsuz hayatı*

Yəqin ki, siyasetlə maraq lanan insanların AXCP sədri Ə.Kərimlinin siyasi arenadakı naftalın iyi verən maneralarından xəbərdardır. Bu dəyişilməz maneralarda, daha çox diqqətçəkən amillər-dən biri də onun istər hakimiyət olsun, istərsə də onunla bərabər olmayan müxalifət - hər biri ilə rişxəndə danışması cəhdleridir. Fəaliyyət və davranışlarında qeyri-ciddilik təsiri bağışlayan Ə.Kərimlinin sosial şəbəkə aludəciliyindəki göruntüsü də istehzadogurucu mənzərə yaradır. Peşəsinə məsləkdaşlarını "lağ" etmək üzərində quran AXCP sədrinin bu cür davranışları müxalifət cameə-sində açıq şəkildə siyasi meymunçuluq kimi də qiymətləndirilir. Əbəs yerə deyil ki, AXCP və "Milli Şura"nın mitinqləri sonradan sosial şəbəkədə güllüş hədəfinə çevrildi.

Kərimlinin dəyişməz və şübhəli davranışları onun psixi pozğunluğunu aşkar olaraq sərgiləyir

Yaxud ölkədə həyata keçirilən hər hansı bir yenilik, hər hansı bir uğurlu cəhədə barmaqarası baxan Ə.Kərimli dərhal bu uğurlara kölgə salmaq üçün

öz köhnə metodundan istifadə edir və dərhal "facebook"dakı "dostlarına" suallar ünvanlayır. Əlbəttə ki, baş verənlər fonunda Ə.Kərimlinin dəyişməz və şübhəli davranışları, onun psixi pozğunluğunu aşkar olaraq nümayiş etdirir.

Digər tərefdən, Ə.Kərimliyə xoş gəlmeyən budur ki, onun özünə ünvanlanan sualların eksəriyyətinin cavabsız qalması nə qədər yararsız siyasetçi olmasına sübuta yetirir. Fakt budur ki, Ə.Kərimli ve ətrafi heç vaxt müstəqil siyasi qərar qəbul etməyiblər və zaman-zaman kenardan start fiti gözləyiblər. Bu, onların tam şəkildə buyruq qulu olmalarını təsdiqləyir.

Həyatını sert tənqidlərə, başqalarını təhqirlərə həsr etmək, rəngləri görməkdən imtina etmək, özündən başqa heç kimi görməmək, özünə vurulmaq, cibində ayna gəzdirib, tez-tez camalına baxmaq xəstəlik əlamətidir

AXCP sədri elə sanır ki, hakimiyətə qarşı radikallıq etmək onun siyasi fealiyyətinin tərkib hissəsidir. Ancaq o biri tərefdən, özü düşərgə daxilində parçalanmalar yaradıb, monopoliyaçı-

lıq edir. Bu ünsür hələ də anlañır ki, radikallıq, birbaşa hakimiyyəti ən sərt sözlərlə tənqid etmək, təhqirlərə yol vermək, kiminsə şəxsiyyətini aşağılamaq yaxşı müxalifət olmaq demək deyil. Hətta bu, heç müxalifətçilik də deyil, bədbəxtçilikdir.

Əslində, təşkilatların təmərküzləşməsi, inteqrasiya etməsi, bu və ya digər məsələlər ətrafında müzakirə açması, program hazırlaması çox yaxşı haldır. Oturub gözləməkdənə, dərvishi-libas olub tənqididənə, özündən başqa kimsəni bəyənməməkdənə, digərlərinə don biçməkdənə, fealılıq göstərib, nələrsə etmək də yaxşıdır. Bu gün müxalifətde kimin birinci, kimin ikinci, kimin üçüncü, kimin güclü, kimin zəif olduğunu müzakirə etmək, kimin həqiqi, kimin yalan olduğunu bəyan etmek natamamlıq kompleksidir. Ə.Kərimli bu məsələdə ən birincisidir və əsl natamamlıq kompleksidir. Bəs Səidin işi nədir? Deməli, "Turan" TV-nin aylıq maaş alırmış. Öz ölkəsində "Azadlıq" qəzetini guya pulsuzluqdan çıxara bilməyən, ancaq xaricdə telekanal açan Q.Zahidin mahiyyəti bəlli dir! Bəs Səidin işi nədir? Deməli, "Turan" TV-nin Amerikada olan çəkilişlərini bu adəmin aparması qərara alınıb. Hətta ABŞ-da yaşayış azərbaycanlıları da bu işə cəlb etmək ona verilən tapşırıqlar sırasındadır. İnanıram ki, "Turan" TV-nin qarayaxma kampaniyasında ən yaxşı iştirak edənlərdən biri də Səid olacaq, çünki o, bu "iŞ" ən layiqli namizədlərdən biridir. İki gün bundan önce Səidin sosial şəbəkələrdə nə yazdığını siz də oxuyun: "Təyyarədə yanında bir əxi əyleşdi. Saqqalı, libaslı, etirli... Əyleşən kimi də salamlaşdı, sonra başladı ərəbcə danışmağa. Əxiye dedim ki, bağışla, ərəbcə zəifdi, istəsən ingiliscə danişa bilirik. Təəccübələ soruşdu ki, hardansan? Amerikalıyam dedim. Amma mənimlə danışmadı".

Radikalmanın ağlı quşda olsa idi...

SAMİR

Həqiqətən də, özüne müxalifət deyən dağıdıcı cəbhəçilərin ağlı quşda olsa idi, inanın ki, o quş dal-dala uçardı. Oğlu Türkeli Amerikada yaşayan, özünü "siyasi mühacir" adlandıran, milli genofondumuza (sifətine baxsanız, bilərsiniz) zərrə qədər də dəxli olmayan Səid Nuriyə hevələ edib. AXCP sədri. S.Nurini tanımayan, öna xüsusi "hörməti" olmayan adam yoxdu. Vaxtilə videoları ilə gündəmi zəbt edən bu qurbağasının indi də işi-güçü dövlət rəsmilərini sosial şəbəkələrdə təhqir etməkdir. Sən demə, Səid, Qərimet Zahidin açdığı "Turan" TV-dən aylıq maaş alırmış. Öz ölkəsində "Azadlıq" qəzetini guya pulsuzluqdan çıxara bilməyən, ancaq xaricdə telekanal açan Q.Zahidin mahiyyəti bəlli dir! Bəs Səidin işi nədir? Deməli, "Turan" TV-nin Amerikada olan çəkilişlərini bu adəmin aparması qərara alınıb. Hətta ABŞ-da yaşayış azərbaycanlıları da bu işə cəlb etmək ona verilən tapşırıqlar sırasındadır. İnanıram ki, "Turan" TV-nin qarayaxma kampaniyasında ən yaxşı iştirak edənlərdən biri də Səid olacaq, çünki o, bu "iŞ" ən layiqli namizədlərdən biridir. İki gün bundan önce Səidin sosial şəbəkələrdə nə yazdığını siz də oxuyun: "Təyyarədə yanında bir əxi əyleşdi. Saqqalı, libaslı, etirli... Əyleşən kimi də salamlaşdı, sonra başladı ərəbcə danışmağa. Əxiye dedim ki, bağışla, ərəbcə zəifdi, istəsən ingiliscə danişa bilirik. Təəccübələ soruşdu ki, hardansan? Amerikalıyam dedim. Amma mənimlə danışmadı".

Səid, sən amerikalısanmı? Açığı, bizim millet sənin kimi dümbəlekler yetişdirməyinə görə, azərbaycanlı olduğunu ən azı sənin qədər biz də şübhə edirik. Hansı təyfaların qarışığından peydahlanımsansa bunu müəyyələşdir, konkret yaz. Necə deyərlər, ay Səid, mən nə qədər fransızımsa, sən də bir o qədər azərbaycanlısan. Keçək T.Kərimliyə...

ABŞ-ı Türkələ tanıtmaq Səidə tapşırılıb. Görünən budur ki, Səid də bu işin öhdəsindən "layiqinçə" gelib. Artıq Türkəlin ABŞ-da gecə klublarında, kazinolarda çıxardığı hoqqalardan her kəsin xəbəri var. Zalim oğlu guya orda insan hüquqarı ilə bağlı "işlər" görür. Günah səndə deyil e, səni ora göndərib, müxalifəti lağla qoyan lideriniz Ə.Kərimlidir. Ele bir-birilərini yaxşı tapıblar. Açıb baxın, əger sosial şəbəkələrdə onun Azərbaycan dilində birçə cümləsinə rast gəlsəniz, daha sözüm yoxdur. Deməli, Türkələ, pırpızbaş Mehman Hüseynovun yağışdan sonra şəhərimizin ən ucqar kəndlərində etdiyi meymunluqlarla bağlı bir foto və yazı paylaşır. Amma ingilis dilində. Ucuz, yersiz və shit təbliğat bu-na deyirlər. Hansısa küçəni guya su basıb və bu da dünyaya car çekir. Məntiqinize aşırınlıqlar. Adnan Oktar dinlə nece davranırsa, siz də siyasetlə o cür davranışınızınız. Bu da günün bədbəxtliyi: İlham Hüseyn AXCP sədrini Nelson Mandella ilə müqayisə edib. Yüz faiz, göydən daş yağacaq. Utanmasan, yas mərasimində də durub oynamaq olar.

Bank VTB (Azərbaycan) Bakıda yeni filial açıb

24 oktyabr 2016-cı il tarixində Bakıda bank VTB (Azərbaycan)-in yeni ofisi- "Elmlər" filialı açılıb. Filial H.Cavid prospekti, 32 ünvanında, "Elmlər Akademiyası" metro stansiyası yaxınlığında yerləşir. "Elmlər" filialı fərdi sahibkarlara, hüquqi və fiziki şəxslərə geniş spektrdə bank xidmətləri təklif edir. Müştərilərə cari və depozit hesablarının açılması, plastik kartların sıfarişi, ölkədaxiline və xarice pul göndərilməsi və alınması, hesablaşma-kassa əməliyyatları üzrə xidmətlər təklif edilir. Filialda kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına yönəlmış maliyyə xidmətlərinə xüsusi diqqət yetiriləcək. "Elmlər" filialının üstünlüklerindən biri seyftutularının icarəsi üzrə xidmətin göstərilmesidir. Müştərilər sənədlərini, zinət əşyalarını, pullarını və digər qiymətli əşyalarını güvənlə və tehlükəsiz şəraitdə qoruyub saxlamaq üçün müxtəlif həcmli depozit qutularını icarəyə götürürlər. "Paytaxtın six əhalisi olan hissələrindən birində yeni filialın açılması bankın inkişaf strategiyasına uyğundur. Məqsədimiz Azərbaycan sahibkarları üçün əsas tərəfdəş bank olmaqdır. Müştəri və tərəfdəşlərimizin rahatlığını təmin etmək üçün biz, filial şəbəkəmizin yaxşılaşdırılması və müasirləşdirilməsi siyasetimizi davam edəcəyik"- deyə, bank VTB (Azərbaycan)-in idarə heyətinin üzvü, korporativ biznesin inkişafı departamentinin direktoru İqor Okayev bildirib.

"Nar" fiziki məhdudiyyətli şəxslər üçün "Təlim məktəbi" layihəsinə start verdi

"Nar" fiziki məhdudiyyətli şəxslərə dəstək verilməsi məqsədilə daha bir sosial layihəyə start verdi. "Təlim məktəbi" layihəsinin əsas məqsədi nitq və eşitme məhdudiyyətli gənclərin cəmiyyətə inteqrasiya etdirilməsi istiqamətində mobil operator tərəfindən həyata keçirilən sosial məsuliyyət strategiyasının uğurla davam etdirilməsidir.

Nitq və eşitme imkanları məhdud olan şəxslərin peşə hazırlığına dəstək olmaq, onların iş bacarıqlarının artırılmasına çalışmaq "Təlim məktəbi" layihəsinin ən vacib məqsəd və hədəflərindəndir. Bu missiya çərçivəsində nitq və eşitme məhdudiyyətli gənclər üçün xüsusi təlimlərin təşkil ediləcək. Nəzərdə tutulmuşdur. Üç ay davam edəcək layihə müddətində nitq və eşitme imkanları məhdud olan 18-30 yaş arasındakı 75 gəncin 3 istiqamət üzrə - rabitə cihazı təmiri, kompüter təmiri və dizayn proqramları sahəsində bilik, bacarıq və səriştə qazanması məqsədilə peşəkar mütəxəssislər tərəfindən xüsusi təlimlər keçiriləcək.

Layihənin həyata keçirildiyi müddət ərzində təşkilatçı heyət tərəfindən dəvət olunmuş psixoloq gənclərin peşə potensiallarını qiymətləndirəcək, həftə ərzində təşkil olunacaq görüşlərdə daxili maneələrə qalib gəlməkdə, özünə inam və motivasiyanın artırılmasında onlara yardım edəcəkdir.

"Təlim məktəbi" layihəsinin geniş ictimaiyyətə təqdimatı ilə əlaqədar olaraq təşkil edilmiş mətbuat konfransında çıxış edən "Uğur akademiyası"nın həmtəsisçisi Cavid Şahmaliyev layihənin fiziki məhdudiyyətli insanların cəmiyyətə qazandırılması istiqamətində atılmış daha bir uğurlu addım olub. "Təlim məktəbi" layihəsi bizi son dərəcə fərqlidir və biz gələcəkdə də bənzer layihələrə dəstək verməyə davam edəcəyik", - deyə Əziz Axundov jurnalistlərin suallarını cavablandırırankən qeyd etdi.

Artıq üç ildir ki, "Nar" nitq və eşitme imkanları məhdud olan şəxslərin cəmiyyətə qazandırılması istiqamətində müxtəlif layihələr həyata keçirir. "Təlim məktəbi" layihəsi bu xeyirxah ənənənin davamı olmaqla yanaşı, həm də fiziki məhdudiyyətli vətəndaşların cəmiyyətə və sosial həyata inteqrasiyası nöqtəyi-nəzərdən son dərəcə əhəmiyyətlidir. "Nar" KSM strategiyası haqqında daha ətraflı məlumatı nar.az internet sahifəsindən əldə etmek olar.

Ermenilərin bütün millətlərə nifrəti patoloji xəstəliyə çevrilib

Dünya yezidiləri ən çox Qafqaz, Qara dəniz sahiləri, Mərkəzi Asiya və Ərebistan yarımadası ərazilərində geniş yayılmışdır. Dünyada 129000 yezid vardır.

Siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Zaur Əliyev tarixi faktlara əsaslanaraq yazır: "İndiki Ermenistan ərazisine ermənilərin küləvi axını XIX əsrin əvvəllerində baş verən Rusiya-İran, Rusiya-Türkiyə mühəribələrindən sonra da davam etmişdir. Həmin dövrde ermənilərlə yanaşı, yezidi kürdlər də gəlib indiki Ermenistan ərazilərində yaşamışdır. 1834-cü ilin məlumatına görə, İrəvan əyalətində Bayaziddən gəlmış 1000 nefər (təqribən 300 ailə) yezidi kürdləri məskunlaşmışdır. Yezidi kürdləri 1839-cu ilde Mirek, Quruboğaz, Carcarçı, Çobangərəkməz kəndlərində, sonralar isə Pəmbək, Qundaxsaz, Böyük Camışı, Kiçik Camışlı ve Korbulaq kəndlərində yerləşmişdir. Nəhayət, yezidi kürdləri 1877-ci ilde Bağdad, Dolu-Taxt və Kiçik Cəngi kəndlərinə gelib çıxmışdır. Sonralar Ermenistanın rəsmi dairələri tərefində adları dəyişdirilən, lakin əsasən, bu kəndləri əhatə edən Arağats rayonu təşkil edilmişdir.

Hal-hazırda Ermenistanda bu ölkənin vətəndaşı olan 40620 nefər yezidi kurd yaşıyır. "Dünya Yezidilər İttifaqının sədri Əziz Tamoyan bildirib ki, yezidilər Ermenistana XX əsrin əvvəlində köçübər və saçı 40 mindən artıqdır. Tamoyanın sözlerine görə, Ermenistanda yezidilərin hüquqları ermənilər tərefindən pozulur. Əsasən, erməni soyad sonluqlarından istifadə edən yezidi icma işgalçi ölkədə 1990-ci ildə Yerevanda "Danqs Ezdfa" ("Yezidinin səsi") qəzeti nəşr edirlər. Yezidilər Ermenistanda aşağı millət kimi baxırlar. Yezidilərin adət-ənənələri yerli ermənilər tərefindən rişxəndə qarsılanır".

Yerli televiziya kanallarından birində "Nə? Harada? Nə vaxt?" vərilişində iştirak edən Manvel Badayyan jurnalistlərdən birinin: "Ermenistan televiziyyasında rus dilində aparılan verilişin Ermenistan hökuməti tərefindən maliyyələşdirilməsi düzgündürmü?" sualını cavablandırıllı millet vəkili deyib: "Elə bilirsə, jurnalistlərsə, axmaq sual vermeye ixtiyarın var? Doğurdanmı belə səviyyəsizsən? Kükçədə dayanan yezid belə sual versəydi, təcübünən mənzərdim".

2012-ci il mayın 6-da keçirilən parlament seçkilərində yezidilər Ermenistanın hakim Respublika Partiyasına 40 min səs verdiklərini iddia edir və öz problemlərinin hellini Serj Sarkisyanın üzərinə qoyurlar. İqtidat isə "Ermenistan ermənilər üçün" prinsipini ireli çəkər, yerde qalanları ikinci dərcəli ermənilər olmağa, heç bir hüquq olmayan qula çevrilməyə vadar edirlər. Həzirdə dünya ictimaiyyəti üçün nümunə kimi etniklərdən ibaret xırda qruplarda milli azlıqlar olsa da, yezidilərdən başqa digər etnik millet de yoxdur, onların vəziyyəti isə bu cür acinacaqlıdır. Deməli, Ermenistanda milli azlıqların vəziyyəti er-

mənilərin öz vəziyyətlərindən de betərdir. Lakin ermənilər bir bəzək kimi öz etnik tərkiblərini daima nümunə göstərməye çalışırlar.

"Trend" in icmälçisi Arzu Nağıyevin araşdırmasına görə, yezid və kürdlərin müxtəlif etnik qruplarda təmsil olunması məsəlesi bilərkən həkimiyət tərefindən gündəmə getirilir. Onların arasında ayrı-seçkilik salan iqtidat bundan yaranır, öz növbəsində, etniklər isə milli mənşeyini gizlətməyə məcbur edilirlər. İşsizlik və iqtisadi imkanların olmaması, iqtisadi böhran yezidilərin öz şəxsiyyətlərini təsdiq etməyə qoymayan əsas səbəbdür. Ermənilərin eksəriyyəti üçün Ermenistanda iş tapmaq çətin məsələ olğunu halda, yezidilər üçün, ümmiyətə, qlobal problemdir. Bu səbəbdən də ister kənd, isterse də şəhərdə yaşayan yezidilər digər ölkələrə miqrasiya edirlər.

Z.Əliyev göstərir ki, iqtisadi problemlər isə, hətta bəzi yezidiləri ərzaq və digər yardım almaq üçün xristianlaşmaga məcbur edir. İrəvanın şimalında yerləşən Amre kəndində əhalinin 35 faizi Yevangelist xristianların "protestant"larına çəvrilənlər. Bele ki, Abovyan rayonunda var-dövlətlərinə görə qətl edilən ailə üzvləri 80-dən çox biçaq zərbəsi vurulub və ailənin bütün üzvləri cinsi zorakılığa məruz qalıblar. Qeyd edək ki, qonşuları tərefindən təcazüze və qətlə məruz qalan yezid ailesi xeyirxah və humanist bir ailə kimi tanınır. www.ezdixandi.com saytında bu hadisəyə kəskin reaksiya verən yezidilər qeyd edirlər ki, bu hadisə birinci deyil, dəfələrlə yezidilər ermənilərə etibar edib və sonda belə sonluqla həyatlarını başa vurublar. Saytda yazılır ki, ermənilər yezidiləri ona görə öldürür ki, onları millet saymırlar. Assimiliyasiya olunmayan yezidiləri ermənilər bu cüra qorxu altında saxlayırlar.

2011-ci ilin avqustunda isə Ermenistandakı Zovuni kəndində ermənilər yezidilər arasında dava düşüb. Dava edən ermənilərde ov təfəngləri olsa da, onlar atəş açmayıblılar. Süpürləşmədə 7 yezid müxtəlif bədən xəsarəti alıb. Ermənilərden biri Ermenistan Yezidlər İttifaqının sədri Əziz Tamoyanın alınma tapanca da direyib. Buna baxmayaq, qorxu altında yaşayan Ə.Tamoyan yezidilərin erməniləri dəsteklədiyi yazır. Ermenistan xüsusi xidmet orqanları onun ailəsini qorxu altında yaşamasını etiraf etməsə de, Ə.Tamoyanın sifarişləri Ermenistanın təhlükəsizlik nazirliyindən aldığını gizlətmir. Maraqlısı budur ki, məhkəmə zamanı yezidiləri 1915-ci il hadisələrində türklərə kömək etməkdə ittihəm edən ermənilər onları ölkələrində Türkiyənin agentləri adlandırlırlar. Bu cür irqisi siyaset yeridən Ermenistanın, İraq vətəndaşı olan yezidi kürdləri Dağ-

lıq Qarabağda dəvət etməsi də güllünc görünür. Ermenistan Kürtlər İttifaqının sədri Knyaz Həsənov yezidiləri həmsərhəd regiona dəvət etmək çağırışını və kürdlərin yezidiləri geləcəkdə müharibə olacaqı təqdirdə, Azərbaycan tərefdən ilk hədəf olacaqları ilə izah edən yezidi icması daha Ermenistan ordusu üçün Qarabağda vuruşmayacaqlarını deyirlər. Yezidilər bunu biliyək də "yağışdan çıxıb, yağmurda düşmək" niyyətində deyillər. Bele ki, bu gün qədər hələ heç bir yezidi kurd İraqdan qaçaraq Qarabağ və ya Ermenistana yerləşmək üçün Ermenistan Miqrasiya Xidmətine müraciət etməyib.

Müəlliflərin fikrincə, Qarabağda Ermenistan tərefdə olan yezidilər bu gün İraqda "İŞİD"-in tehlükəsi ilə üz-üzə qalan yerlilərinə kömək istəyində, Ermenistan prezidenti S.Sarkisyan və baş nazir Ovik Abramyanla İraqda İŞİD-in mühasirəsində qalan və qəçqin düşən yezidi kürdlərə cəmi 50 min dollar ayıracığını elan edib. Baxmayaq ki, S.Sarkisyan beş qat məbleğdə yardımını xaricdə yaşayan ermənilərə edir. Yezidilər bu 50 min dolları təh-qir kimi qəbul edirlər və etiraf edirlər ki, Ermenistanda hazırda ən böyük etnik qrup olan yezidilər həkimiyətin, loru dildə desək, "vecinə" deyil.

Yezid liderləri də düşmən arasında yaşamaq üçün yezidiləri birləşməyə çağırır, öz dövlət və ya "Yezidistan" birliyi olan müxtəriyətlərinin yaradılması üçün ümumi bir siyasetdə birləşməyi tövsiyə edirlər. Nə qədər ki, imkan var, yezidilər bu şansdan istifadə etməyə çalışırlar.

"Daha çox rus öldürərək erməni xalqının qisasını ala bilerik" -terrörçü Zatikyan "Digerlərinə də çatdırın ki, bizə yalnız qisas, qisas, bir daha qisas qalır!" deyib. Bu sözər 1977-ci il yanvar ayının 8-də Moskvada metroda terror hadisəsi tərodən erməni Zatikyan aiddir. "Sizin məni mühakime etmək ixtiyarınız yoxdur, çünki rus və yəhudilərin idarə etdiyi imperiya hüquqi dövlət deyil! Bunu möhkəm yadda saxlamaq lazımdır", - deyən erməni terrorçu Zatikyan beynəlxalq ictimaiyyətin təzyiqini və təpkisini görməyən erməni terrorizminin bir üzvü idi.

Erməni terrorunun SSRİ dövründə həyata keçirdikləri ən böyük və dəhşətli hadisə 1977-ci il yanvar ayının 8-də Moskvada baş verdi. Həmin dövrə Moskvadakı terror aktı ilə bağlı SSRİ-də yayılan rəsmi məlumatlara görə, erməni terrorçular Akop Stepanyan, Zaven Baqdasaryan və Stepan Zatikyan tərefindən Moskva metrosunun "İzmayılovskaya" və "Pervomayskaya" stansiyaları arasında, Bauman rəsəndə 15 sayılı mağaza və oktyabr küçəsində 3 terror aktı həyata keçirilmişdir. Bu terror aktları nəticəsində 7 nəfər həlak olmuş, 37 nəfər isə yaralanmışdır.

Terror hadisəsinin təşkilatçısı Stepan Zatikyan 1966-ci ildə Yerevan Politexnik İnstitutunun tələbəsi olarkən, rəssam Aykanuz Xaçaturyan və Şagen Artunyanla birgə "Erməni Milli Birlik Partiyası" yarat-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb

mışdır. Tələbələrin yaratdığı bu qurumun əsas məqsədi Türkiyədən Ermenistan "torpaqlarının" geri alınması və müstəqil Ermenistan dövlətinin yaradılması idi. Bu qruplaşmanın gizli mətbəələri var idi və onlar "Paros" ("Fənər") qəzeti neşredirdilər.

Onlar "Rus şovinizmi"ne etiraz etmək, Yuxarı Qarabağ və Naxçıvanın Ermenistana verilməsi üçün siyahılar paylayırdılar.

Zatikyan 1968-ci ildə sovet rejimi əleyhine təbliğat apardığını görə həbs edilmişdir. 1972-ci ildə həbsxanadan çıxmış və fəhlə kimi fəaliyyətə başlamışdır. 1975-ci ildə sovet vətəndaşlığından çıxmış və ərizə vermiş, lakin buna nail ola bilməmişdir. O, Ermenistanın Rusiyadan ayrılışmasını təbliğ edirdi.

O zaman cinayətkarların axṭarışına Baş Prokurorluq, Daxili İşler Nazirliyi və SSRİ Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin (DTK) ən yaxşı müstəntiqləri cəlb olunmuşdur. Onların səmərəli fəaliyyəti nəticəsində bu gurultulu terror aktlarında nüfuzlu erməni partiya liderlərinin iştirakı faktı üzə çıxıb. Terror aktlarının tərəfdiliyi yerlərdən götürülən partlayıcı madde qəlpələri onların harada istehsal olunması və daha çox hansı şəhərlərdə satılara bilmesine dair şübhəli şəhərlərin dairəsi barədə materiallar əldə etməyə imkan yaradıb. Həmin şəhərlər arasında da başda İrəvan dayanırdı.

Sonra terror aktlarının ukray-

naları və erməni millətçiləri tərefindən tərəfdilər bilərə ehtimalı ortaya çıxıb. DTK əmekdaşları tərefində Daşkənd aeroportunda səninişlərdən birinin əlinde terrorçular tərefindən istifadə olunan çanta ilə eynilik təşkil edən çanta diqqəti cəlb edib. Araşdırımlar bu çantalırin, məhz İrəvanda tikildiyini ortaya çıxırab və bu fakt axṭarışlar dairəsini son derecə məhdudlaşdırıb, DTK əmekdaşlarının əsas diqqətinin Ermenistana yönəlməsinə səbəb olub.

Beləliklə, aşkar olunan bombanın elektrik qaynağı xüsusi elektröldə aparılıb ki, bu da yalnız hərbi-sənaye kompleksi müəssisələrində istifadə olunur. Nəticədə, məlum olub ki, terror qruplaşma üzvlərindən biri müdafiə sənayesi müəssisəsində işleyir. Bu ərefədə terrorçular qruplaşma üzvləri yeni cinayət hazırladıqları zaman səhəvə yol veriblər. Bele ki, Kursk vağzalına içərisində partlayıcı qubur və bomba partlamadan əməliyyatçılarının elinə keçib və bu da DTK əmekdaşlarının sözügedən bandanın izinə düşməsi ilə nəticələnib. Çantaya istintaq baxışı nəticəsində sim və saat mehanizmi, həmçinin, üzərində İrəvan nişanı olan göy olimpiya gödəkçəsi tapılıb. Bele ki, terrorçular çantanın partlayacağı zənn edib, öz şəxsi əşyalarını da çantada qovublar.

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

İnsanların 54 faizi uşaqlarına nağıllar oxumağı sevir

İnsanların 54 faizi uşaqlarına nağıllar oxumağı sevir. Onların 27 faizi bunu hətta telefon vasitəsilə edir. Valideynlərin 34 faizi körpəsinə yuxudan evvəl nağıll danişma bilmədiyinə görə özünü qınayır. "The Daily Mail" xəber verir ki, "Butlins" şirkətinin alımları 2000 könüllü valideyn arasında sorğu esasında bu qənaətə gəliblər. Tədqiqatın nəticələrinə görə məlum olub ki, böyükler öz körpələrini yatzırdıraq üçün orta hesabla 164 saat və 15 dəqiqə vaxt sərf edirlər. Bunu belə, valideynlərin 19 faizi bildirib ki, yeni dərs illi qabağı bunu etmək daha çətindir. Valideynlərin 51 faizi yatmadan evvəl uşaqlarına müxtəlif əhvalatlar danişib. Amma onların 8 faizi etiraf edib ki, bu işin öhdəsindən yeterince yaxşı gələ bilmir. Şirkətin əməkdaşları 7 yaşa qədər 1000 uşaq arasında sorğu apararaq müyyəyen ediblər ki, uşaqlardan 56 faizi nağılı müxtəlif səslərde eşitməyi sevir, 25 faizi nağılla tamaşa etməyə üstünlük verir. Bundan əlavə, uşaqların çoxu ejdahalar, pərilər və sehrbazlar haqqında nağılları, o cümlədən 36 faizi hadisələri qəsrde cərəyan edən, 18 faizi udurma sehrlə ölkə haqqında, 19 faizi meşə, 8 faizi kosmos ilə bağlı, 21 faizi atlı qəhrəmanlar, 14 faizi uçan avtomobillər, 9 faizi sehrlər xalça haqqında nağılları sevir. Bəzən uşaqlar qeyri-adi mövzularda, məsələn, işləşən qılıncalar və "Doktor Kim" haqqında nağıllar dinişmək isteyirlər.

ŞOK iddia: Internet yaddaşı zayıfladır

Internet bir çox işləri sadələşdirib, saysız-hesabsız informasiyanı əlcətan edib. Mobil internet sayesində isə maraq doğuran hər bir suala istənilən məkanda cavab tapmaq mümkündür. Amma beyni inkişaf etdirməyi unutmaq olmaz. Məsələ bundadır ki, cəmi bir neçə sadə əməliyyat ilə informasiyanı asanlıqla əldə etmek imkanı yaddaşa pis təsir göstərir. Kaliforniya Universitetinin (ABŞ) Santa Cruz filialında aparılan tədqiqatın nəticələrində belə məlum olub.

"Planet-today.ru" saytı xəber verir ki, eksperimentde iştirak edən adamlar müxtəlif mürəkkəb suallara cavab veriblər. Onları iki qrupa ayıırlar. Birinci qrupun üzvləri cavablar üçün öz yaddaşından, ikinci qrupun üzvləri isə axtarış sistemindən istifadə ediblər. Sonra iştirakçılarla istədikləri metodun köməyi ilə daha sadə suallara cavab vermək imkanı verilib. Məlum olub ki, sırf öz yaddaşına güvenən qrupun üzvləri ilə müqayisədə internetdən istifadə edənlər yənə də eyni üsula müraciət ediblər. Bundan əlavə, onların 30 faizi suala cavab tapmaq üçün heç düşünmək istəməyib. Onlar sadəcə internetdən istifadə ediblər. Texnologiyalardan bu cür asılılıq heç de yaxşı hal deyil. Ancaq internetin bu xüsusiyyətinin dünyadan işlərinə həqiqətən ciddi təsir edib-ətməyəcəyini yalnız zaman göstərəcək.

2100-cü ildə planetin əhalisinin sayı 11 milyardı keçəcək

2050-ci ilə planetin əhalisinin sayı 73-dən 9.7 milyarda, 2100-cü ilə isə 11,2 milyardadək artacaq. BMT-nin demoqrafik bölməsinin direktoru Con Uilmot 10 avqust tarixində Sieltdə keçirilmiş statistiklər konfransında bu barədə məlumat verib. "ICTnews" elektron xəber xidməti "lenta.ru" saytına istinadən bildirir ki, BMT ekspertlərinin fikrincə, planetin əhalisinin artımı yalnız Afrikada Saharanadan cənubda yerləşən ölkələrdə doğuşun sayının azalması nəticəsində dayanacaq. Hələ ki hadisələrin belə inkişaf ehtimalı 23 faiz cıvarında qiymətləndirilir. 2100-cü ilə Afrikada yaşayan əhalinin sayının 1,2-dən 3,4-5,6 milyardadək artacağı gözlənilir. Asiya planetin en six məskunlaşmış regionu olaraq qalacaq. Belə ki, XXI əsrin ortalarında bu regionda yaşayan əhalinin sayı 5,3 milyarda yaxınlaşacaq, amma sonra 4,9 milyardadək azalacaq.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Riyaziyyat və informatika fakültəsinin II kurs tələbəsi Salehli Nərmin Adil qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Riyaziyyat və informatika fakültəsinin IV kurs tələbəsi Əzizli Arzu Şöhrət qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməyə biler.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500

Ses

Son səhifə

25 oktyabr

Qurban Qurbanov dünya reytingində 155 pillə irəlilədi

Ünyanın ən yaxşı məşqicilərinin yeni reyting siyahısı açıqlanıb. Qol.az-in "World Coach Ranking" saytına istinadən verdiyi məlumatə görə, siyahıda Azərbaycandan iki məşqçinin adı yer alıb. "Qarabağ"ın baş məşqçisi Qurban Qurbanov ötən həftə ilə müqayisədə 155 pillə irəliləyib. Hesabında 1026 xal olan Qurbanov cədvəldə 579-cudur. "Qəbələ"nin çalışdırıcı Roman Qriqorçuk isə 4 pillə gerileyərək 969 xalla 600-cü yerde qərarlaşdı. Məşqçilərin reytinginə ötən həftə Avropa Liqasının qrup mərhəlesi III turunda keçirilən oyunlar təsir edib. Qeyd edək ki, siyahıya "Barselona"nın baş məşqçisi Luis Enrike başlılıq edir. Dieqo Simeone ("Atletiko") ikinci, Pep Qvardiola ("Mənchester Siti") isə üçüncüdür.

AZAL-"Zirə" görüşündə qollu heç-heçə qeydə alınıb

Oktjabrın 24-də futbol üzrə Topaz Premyer Liqasının IX turunda AZAL komandası "Zirə"ni qəbul edib. AZERTAC xəber verir ki, "AZAL Arena"da keçirilən oyun 1:1 hesabı ilə başa çatıb. Baş həkim Rauf Cabbarovun idarə etdiyi oyunun ilk hissəsi qonaqların üstünlüyü şəraitində keçib. Matçın 25-ci dəqiqəsində topa əl ilə müdaxiləyə görə AZAL-in qapısına 11 metrlik cərimə zərbəsi təyin edilib. Sezar Meza Kollı qapını dəqiq nişan alıb - 0:1. İlk hissə "Zirə"nin qələbəsi ilə yekunlaşdı. İkinci hissəyə hər iki komanda şüretli hücumlarla başlayıb. Matçın 64-cü dəqiqəsində AZAL oyunda bərabərliyi təmin edib. Nuqzar Kvırtiyanın hava ötürməsindən sonra David Canalidze topu başla qapıya göndərib - 1:1. Qalan dəqiqələrde qapılara top vurulmayıb və oyun bu hesabla da başa çatıb. Bu görüşdən sonra "Zirə" xal ehtiyatını 11-e çatdıraraq "Kəpəz" ilə 4-5-ci yerləri bölüşürür. Aktivində üç xal olan AZAL isə turnir cədvəlinin sonuncu pilləsində yer alıb.

Güləşçilərimiz beynəlxalq turnirdə 1 qızıl və 2 bürünc medal qazanıblar

Dəğəstənə 2008-ci il Pekin Yay Olimpiya Oyunlarının mükafatçısı Yusup Abdusalamovun adına təşkil edilən sərbəst güləş üzrə VII açıq Respublika turniri keçirilib. AZERTAC xəber verir ki, turnirde iştirak edən sərbəst güləş yığmamızın üzvləri 1 qızıl və 2 bürünc medala sahib olublar. 74 kilogram çəki dərəcəsində mübarizə aparan "Rio-2016"nin bürünc medalçısı, ikiqat Avropa çempionu Cəbrayılov Həsənov bütün rəqiblərindən üstün olub və turnirin baş mükafatına layiq görüldü. Həlledici görüşdə o, yeri idmançı Hacı Nəbiyevi üstələyib. Bürünc medalları Məhəmmədhacı Xatiyev (86 kq) və Roman Bəkirov (97 kq) qazanıblar. Mahir Əmirəslanov (57 kq) isə beşinci olub.

"Qızıl top" a növbəti 5 namizəd

"France Football" nəşri döyənən ən yaxşı futbolçusuna verilən "Qızıl top" mükafatına daha 5 namizədin adını açıqlayıb. Qol.az-in məlumatına görə, ikinci beşlikdə Kevin de Bruyne (Belçika, "Mənchester Siti"), Paulo Dibala (Argentina, "Juventus"), Dieqo Qodin (Uruguay, "Atletiko"), Antuan Qrizmann (Fransa, "Atletiko"), Qonzalo Iquain (Argentina, "Juventus") yer alıb.

Vladimir Kličko dekabrın 10-da rinqə çıxacaq

Super ağır çəkidle sabiq dünya çempionu Vladimir Kličko bu ilin sonuna qədər döyüşəcək və Entoni Coşuanın komandası ilə danışqların necə başa çatmasından asılı olmayaq dekabrın 10-da rinqə çıxacaq. AZERTAC Ukrayna KİV-lərinə istinadla xəber verir ki, bunu boksçunun meneceri Bernd Bönte bəyan edib. B.Bönte V.Kliçkonun ötən il Tyson Fury ilə ududuğu və lap bu yaxınlarda vakant olmuş WBA, WBO i IBO titulları uğrunda mübarizə aparmaq niyyətini də vurgulayıb. Amma təşkilatlar hələlik bu məsələ ilə bağlı qəti qərar qəbul etməyiblər. V.Kliçkonun keçiracayı döyüşün yeri də E.Coşua ilə danışqların nəticəsindən asılı olacaq. Tərəflər razılığa gəlsələr, görüş İngiltərənin Mənchester şəhərində keçiriləcək. Hər hansı sebəbdən razılıq əldə olunmasa, Vladimir Kličko Almanıyanın Hamburg şəhərində rinqə çıxacaq.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov